

DARBININKAS

Vol. LXIV, Nr. 30
Liepos-July 27, 1979

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

25 centai

Savaitės įvykiai

Indijos Janata partijai, kuri buvo sudaryta tik Indirai Gandhi iš valdžios pašalinti, parlamente netekus daugumos, daliai jos narių perėjus į opoziciją, ministris pirmininkas Morarji Desai turėjo atsistatydinti.

Nikaragvos prezidentas Anastasio Somoza paleido į atsargą apie 100 aukštesnių tautinės gvardijos narių, atsistatydino iš pareigų ir su paleistais karininkais išvyko gyventi į JAV. Valdžią perėmė sandinista partizanų sudaryta 5 narių junta, kuri tautinės gvardijos vadu paskyrė plk. Fulgencio Largaespala. Tautinė gvardija pasidavė partizanams, nes daugumas jos narių išsisklaidė.

Savo kalboj į tautą prez. Carter pareiškė sumažinsiąs aliejaus importą iki 8,5 mil. statinių per dieną, paspartinsiąs sintetinio kuro gamybą ir saulės energijos panaudojimą, paraginsiąs energijos gamybos įmones pereiti iš aliejaus į anglies kurą ir sudarysiąs energijos mobilizacijos tarybą. Jis taip pat ragino visus gyventojus daugiau pasitikėti Amerikos ateitimi ir jos idealais.

Kitoj kalboj prez. Carter pareiškė paskirsiąs per 10 m. 140 bil. dol. energijos šaltiniam užtikrinti. Šie pinigai ateis iš aliejaus korporacijoms uždėtų mokesčių nuo jų gaunamo papildomo pelno.

Portugalijos prezidentas Antonio Eanes paleido parlamentą ir paskyrė naujus rinkimus. Laikinosios vyriausybės ministere pirmininke jis paskyrė nuosaičių kairiąją Maria de Lurdes Pintassilgo.

Irako prezidentas Ahmed Hassan al-Bakr atsistatydino dėl sveikatos. Savo pareigas jis perdavė savo padėjėjui Saddam Hussein.

Europos parlamento prezidentė buvo išrinkta Prancūzijos atstovė Simone Veil.

Vietname vyko prieš vyriausybės kovojusių partizanų teismo byla. Du grupės nariai buvo nuteisti mirti, o kiti 17 gavo nuo 2 iki 20 m. kalėjimo.

Nikaragvą valdančiąją juntą sudaro: Sergio Ramirez Mercado, Violeta de Chamorro, Alfonso Robelo Celles, Moises Hassan Morales ir Daniel Ortega Saavedra.

Indijos prezidentas N. Sanjiva Reddy pavedė opozicinę grupę vadui Y.B. Chavan sudaryti naują vyriausybę.

Irano ministris pirmininkas Mehdi Bazargan susitarė su Khomeini dėl bendradarbiavimo su slapta revoliucine taryba: nuo šiol ministrai galės dalyvauti tarybos posėdžiuose, o tarybos nariai bus paskirti ministrų padėjėjais.

Libijos diktatorius plk. Muammar el-Qaddafi pareiškė, kad, iškilus naujam karui tarp Kinijos ir Vietnamo, Libijos kariai kovos už Vietnamą. Be to, jis pažadėjo už kiekvieną kovoj prarastą Sirijos lėktuvą jai nupirkti naują lėktuvą.

Afganistano armija dėl sukilėlių veiksmų pradėjo trukti. Vyriausybė valdo tik didesnius miestus, o kraštą kontroliuoja sukilėliai. Kovose yra žuvę apie 20 sovietų karinių patarėjų.

1943 m. JAV kariuomenės iš Japonijos išlaisvintos Gilberto salos (į rytus nuo Indonezijos) pasidarė nepriklausomos ir pasivadino Kiributi respublika. Jos turi 56,000 gyventojų ir 263 kv. mylias sausumos. Vienintelis pajamų šaltinis yra čia iškasamas fosfatas.

VARŽO BAŽNYČIOS VEIKLĄ Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 37

(tęsa iš praeito nr.)

Religinei bendruomenei leidžiama rinkti aukas tik maldos namuose (45 str.). Šis straipsnis yra tiesiogiai nukreiptas prieš mažas religines bendruomenes. Kadangi kolūkiečiai sekmadieniais dažnai prievarta yra varomi į darbus, o kiti tikintieji dėl senatvės, tolumo kelio ar kitų priežasčių negali atvykti į bažnyčią, tai jie visi negali prisidėti prie bažnyčios išlaikymui daromų rinkliavų. Tokiu būdu religinei bendruomenei kliudoma turėti pakankamai lėšų remontams, algoms, o svarbiausia — sumokėti už bažnyčias didelių mokesčių.

Religinė bendruomenė neturi teisės steigti savišalpos kasas (45 str. "d").

Šis draudimas prieštarauja Kristaus įsakymui daryti žmonėms gera ir tuo būdu draudžia tikintiesiems gyventi pagal krikščioniškos meilės reikalavimus. Religinei bendruomenei yra net draudžiama savo nariams teikti materialinę paramą (45

str.). Valstybė tiesiogiai dirbančių bažnytinį darbą (kunigų, vargonininkų, zakristijonų) nepriima į profsąjungas ir senatvėje neduoda pensijos. Jiems negalioja LTSR Konstitucijos 32 ir 41 straipsniai. Pavyzdžiui, Lietuvos kunigai kasmet moka didžiulius mokesčius, o teisės į materialinį aprūpinimą senatvėje neturi. Draudimas religinei bendruomenei teikti materialinę paramą savo nariams yra ne žmoniškas ir tolygus įsakymui, kad bažnyčios tamsi senatvėje turėtų teisę tik į skurdą ir badą. Tikintieji šį Nuostatų straipsnį supranta kaip ateistinės valdžios pastangą atgrasyti tikinčiuosius tarnauti bažnyčiai.

Kunigams draudžiamas pareigų lankymas — kalėdojimas (45 str.).

Bažnytinė teisė uždeda kunigams pareigą kiekvienais metais aplankyti visus savo parapijiečius. Nuostatai draudžiamai kunigui lankytis pas parapijiečius, nori jį izoliuoti nuo visuomenės. Tačiau, kunigui draudžiama dirbti ne tik kitose parapijose, bet net ir

savo parapijoje negalima atlikti tiesioginių savo pareigų.

Kiekvienas bažnyčiai paaukotas daiktas, pvz., kilimas, taurė ir kt. turi būti įtrauktas į inventurizacijos sąrašą (46 str.) ir tampa valstybės nuosavybe. Tikintieji, ką nors skirdami bažnyčiai, visiškai neturi intencijos tą daiktą atiduoti valstybei. Šis straipsnis aiškiai diskriminuoja ir tarnauja tikinčiųjų atbaidymui savo aukomis remti ir puošti bažnyčias.

Kunigui leidžiama sunkiai sergantį ligonį aplankyti ligoninėje (49 str.), tačiau šis leidimas yra nuolatos varžomas, nes rajonų vykdomųjų komitetų įsakymu gydytojai labai dažnai neleidžia kunigui aplankyti ligonį, motyvuodami, kad jis dar nemirštas arba nesą atskiros patalpos, kur galėtų kunigas teikti religinius patarnavimus. 49 str. neleistinai siaurina LTSR garantuojamą teisę į "Kulto laisvę".

(nukelta į 6 psl.)

Paminint didžiulius birželio trėmimus prie lietuviško kryžiaus Flushing Meadows, Corona Park, Queens, N.Y. Iš k. Peter Wytenus — pirmininkas, Lietuvos gen. konsulas A. Simutis, už jo matosi tik galvos dalis — B. Radzvanienė, sėdi Uldis Grava — latvis, senator Martin Knorr, dr. Ivan Docheff, bulgaras, Tėv. Paulius Baltakis, OFM. Už jų Lietuvos, Latvijos, Estijos vėliavos. Nuotr. C. Binkins

OKUPANTAI RUSINA LIETUVĄ Iš Alma Mater nr. 3

Kaip praėjusio Darbininko numerio pranešėme, redakcijai pasiekė okupuotos Lietuvos po grindžio laikraščio — Alma Mater 3 numeris. Jame yra eilėraščių, novelė, straipsnių, žinių, komentarų. Plačiai aprašoma po piežiaus Jono Pauliaus II kelionės atgarsiai Lietuvoje jo vizito metu Lenkijoje. Aprašoma, kaip atvyko iš Prancūzijos prof. Aigirdas J. Greimas ir kaip jo paskaitas okupantai sugebėjo suvaržyti, kad nebūtų daug klausytojų. Plati kronika, spaudos apžvalga ir kt.

Čia perspausdiname atsišaukimą, kuris buvo išplatintas Vilniaus Universitete 1979 balandžio 18. Atsišaukimas yra šauksmas prieš rusinimą.

VIENYBĖ — MŪSŲ JĖGA LAISVĖ — MŪSŲ ATEITIS

Kurgi, sakau, pasaulyje yra tauta, tokia prasta ir niekinga, kad neturėtų šių trijų savų ir tarsi įgimtų dalykų: tėvų žemės, papročių ir kalbos... (M. Daukša, Prakalba į malonųjį skaitytojų)

Pirmieji tarybinės okupacijos metai, Stalino teroras kainavo lietuvių tautai apie trečdali milijono gyvybių. "Lietuva be lietuvių" — toks buvo Suslovo nurodymas. Stalino mirtis nutraukė fizinį lietuvių naikinimą, bet dvasinis teroras pasiliko, įgaudamas vis rafinuotesnes formas: toliau klastojama ir daroma Lietuvos istorija, šmeižiami jos politiniai ir idejiniai vadai, persekiojami tikintieji. Okupacinė valdžia supranta, kad nutautinimą sulaiko tik nacionalinis sąmoningumas, kurį ugdo nacionalinė spauda ir kalba. Todėl lietuvių kalbos ir spaudos varžymas yra okupantų plačiausiai naudojama priemonė: gimtoji kalba išstumta iš įstaigų, mažinamas knygų tiražas ir t.t.

Ryškus nacionalinių teisių varžymo pavyzdys yra TSRS aukštojo mokslo ministro 1978 m. gruodžio 6 d. įsakymas Nr. 1116. Jame reikalaujama okupuotų respublikų aukštosiose ir vidurinėse mokyklose įvesti specialių disciplinų dėstymą, kursinių ir diplominių darbų rašymą, konferencijų ir seminarų vedimą rusų kalba.

IŠ PAVERGTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Vilniaus styginis kvartetas, kuriame groja A. Vainiūnaitė, P. Kunca, A. Vasilaiškas ir D. Katkus, liepos pradžioje išvyko koncertuoti į Vakarų Vokietiją. Numatyti koncertai Muenchene, Tuebingene, Nuernberge ir kelse kitose vietose. Programoje: F.J. Haydnas, W. A. Mozartas, R. Schumannas, J. Brahmas, A. Barodinas ir D. Šostakovičius. Tai jau antra kvarteto išvyka į V. Vokietiją.

— Latvijos akademiniams dramų teatras Rygoje pastatė ir kelis kartus vaidino Justino Marcinkevičiaus dramą "Mindaugas". Į latvių kalbą veikalą išvertė poetė Daina Avuotina. Režisavo Arnoldas Lininš. Pagrindinį vaidmenį vaidino Ivaras Kalninš.

— Norvegijoje neseniai išleista Justino Marcinkevičiaus poezijos reinkitinė norvegų kluba — "Meilės poema". Knygoje yra 50 eilėraščių ir dvi trumpos poemos ("Pradžios poema" ir "Meilės poema"). Iš lietuvių kalbos išvertė ir įvadą parašė Haraldas Bjorvondas ir Alona Dale.

— Kauno muzikinis teatras neseniai gastroliavo Klaipėdoje, Palangoje, Kretingoje, Plungėje ir keliuose Žemaitijos kolchozuose. Programoje buvo operetės "Meile nežaidžiama", "Bobų maištas" ir "Pagramančio šnekučiai".

— Neseniai Trakuose įvykusiame kaimo kapelių konkurse pirmąją premiją laimėjo J. Gaižausko vadovaujama Trakų rajono kultūros namų kapela "Galvė".

— Lietuvos komunistų partija ir Ministrų taryba nutarė Kazimiero Būgos 100 metų gimimo sukakties proga Dusetose pastatyti paminklą-biustą.

— Jurbarko veikiantis mėgėjų miesto teatras liepos pradžioje paminėjo 20-ties metų veiklos sukaktį. Per 20 metų teatras pastatė 36 veikalus, juos vaidino 579 spektakliuose. Sukaktį pastatė estų dramaturgo J. Smulio dramą "Lea".

— Susirūpinta Nerijos vasarviečių Nidos ir Juodkrantės etnografinių bruožų išsaugojimu. Didieji profsąjungų ir visuome-

niniai pastatai, neplaningai statomi, užgožia senuosius etnografinius žvejų rajonus. Dėl to Miestų statybos projektavimo instituto Klaipėdos skyrius paruošė detalų Juodkrantės etnografinės zonos plano projektą. Nidai panašų projektą paruošė Paminklų konservavimo institutas Klaipėdos skyrius.

— Sovietų alpinistai rengiasi 1982 metais lipti į Himalajų kalnų viršūnę Everestą. Į ekspedicinę rinktinę jau dabar esą parinkti 34 žmonės. Jie specialiai treniruojami, ilgesnį laiką turės gyventi Nepalo valstybėje, Himalajų papėdėje. Į rinktinę numatytas ir lietuvis sportininkas klaipėdietis Romas Misiukevičius. Parinktas ir antrasis kandidatas — vilnietis Zigmas Blažaitis.

— Prancūzų televizijos filmuotojai iš Sovietų Sąjungos atvyko ir į Lietuvą. Jie filmavo Vilniuje, Kaune, Trakuose, Druskininkuose senąją ir naująją architektūrą, dirbančius ir pramogaujančius žmones.

— Paskutinėmis gegužės dienomis Vilniuje viešėjo du žymūs Amerikos muzikai: smuikinininkė Joanne Zagst ir violončelistas Leonardas Feldman. Meno darbuotojų rūmuose jie atliko koncertą, kurio programoje buvo ir J. Juzeliūno sonata smuikui ir violončelei, V. Juozapaičio antrojo kvarteto lėtoji dalis. Svečiams talkino Vilniaus kvartetas.

— Klaipėdoje įvykusiame Stasio Šimkaus vardo chorų konkurse moterų chorų grupėje pirmą vietą laimėjo Vilniaus prekybos technikumų moterų choras, vadovaujamas D. Kondratienės, antrą vietą — Šiaulių pedagoginio instituto choras, vadovaujamas I. Eivienės, trečią vietą — Klaipėdos "Triniųčių" gamyklos moterų choras, vadovaujamas R. Misiukevičiaus. Varžybose dalyvavo tik 5 vyrų chorai. Tepaskirta tik pirmoji vieta. Ją laimėjo Šiaulių televizorių gamyklos choras, vado-

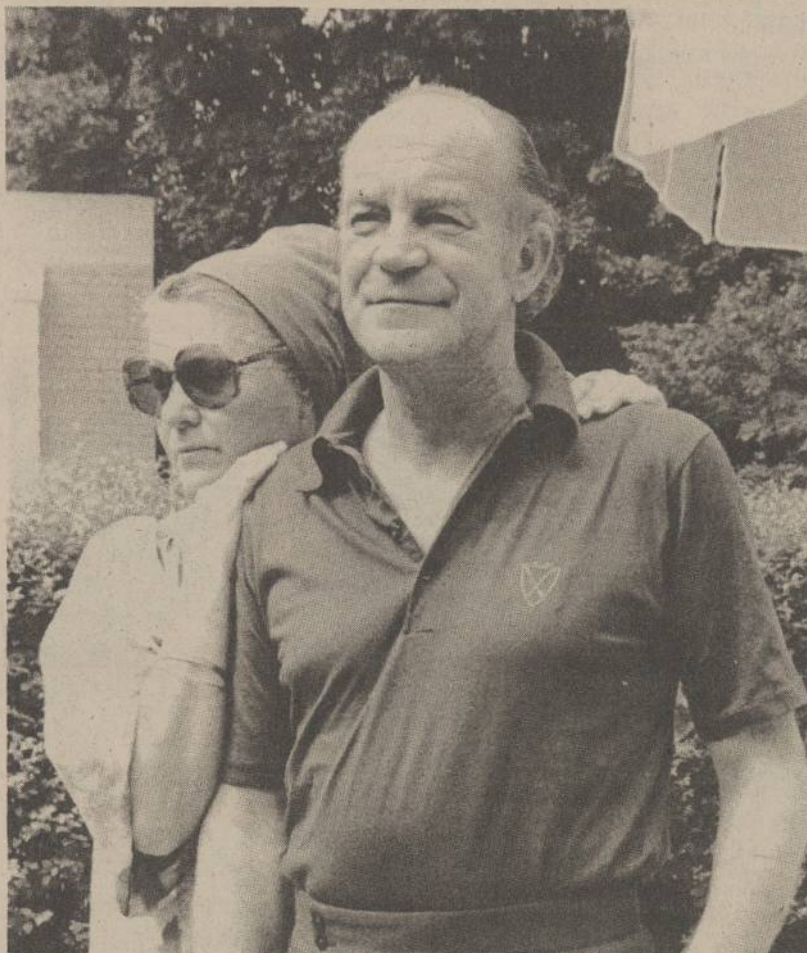
(nukelta į 6 psl.)

Dr. K. Valiūną apiplėšė ir primušė

New Yorke jau porą savaičių iš lūpų į lūpas sklido žinia, kad plėšikai užpuolė dr. Kęstutį Valiūną, buvusį ilgametį Vliko pirmininką, apiplėšė ir smarkiai primušė. Gandai prieštaravo vieni kitiems, tad buvo reikalingas tiesą patirti iš pirmųjų šaltinių.

Dr. Kęstutis Valiūnas plėšikų buvo sumuštas, suspardytas, kad gulėjo ligoninėje nuo liepos 7 iki 22. Gulėjo New Rochelle Medical Center ligoninėje. Jam ten buvo padaryta žandikaulio operacija. Pradėjus sveikti, buvo susisiektas su dr. K. Valiūnu. Jis iš ligoninės išėjo liepos 22,

(nukelta į 2 psl.)

Dr. Kęstutis Valiūnas liepos 22, ką tik grįžęs iš ligoninės, su žmona Li savo namų terasoje New Rochelle, N.Y. Nuotr. L.

(nukelta į 4 psl.)

Savaitės įvykiai

Valstybės departamentas patarė parduoti Saudi Arabijai karinės medžiagos ir ginklų už 1.2 bil. dol. jos tautinei gvardijai sumoderninti.

Rodezijos ministeris pirminkas Abel T. Muzorewa negavo iš Britanijos nei jo vyriausybės pripažinimo, nei Rodezijai taikomų sankcijų panaikinimo.

JAV vyriausybė nupirko iš privataus asmens 4 akrų žemės plotą rytiniame Marylando pakrastyje už 400,000 dol. ir išnuomojo jį nemokamai 85 metams. Sov. S-gai, o Sov. S-ga išnuomojo JAV ambasada Maskvoje 2.7 akrų plotą 5 metams ir 2.4 akrus 20 metų.

Sov. S-gos prezidentas Brežnevas ir Irano Khomeini pasikeitė draugiškumą pareiškiančiais laiškais, bet jų turinys neskelbiamas.

Jungtinių Tautų iš Portugalijos, Bolivijos ir Zambijos atstovų sudaryta komisija žydų kolonijų ir Izraelio veiklai okupuotose arabų žemėse tirti nusprendė, kad Izraelis dažnai prievartauja arabus. Komisija tvirtina, kad Izraelis yra įsteigęs tiek žydų kolonijų: apie Jeruzalę — 17, vakariniame Jordano krašte — 62, Golan aukštumoje — 29 ir Gazos ruože ir Sinajaus pusiasalyje — 25. Izraelis su šia komisija nebendradžiavo ir jos neįsileido į arabų žemes.

Čekoslovakijos vyriausybė planuoja prieš Madrido konferenciją susitvarkyti su Chartos 77 sąjūdžio vadovaujančiais nariais. Už kėsinimąsi prieš respubliką yra kaltinami dramaturgas Vaclav Havel, Jiri Dienstbier ir Peter Uhl, tačiau šis sąjūdis yra tiek sustiprėjęs, kad areštuotųjų vietas tuo pat užima nauji žmonės.

Alžiro ir Libijos remiami Polisario partizanai, siekia iš Ispanijos anksčiau valdytos ir dabar tarp Mauritanijos ir Maroko pasidalintos Vakarų Saharos sukurti nepriklausomą valstybę, nutraukė metus trukusias paliaubas. Mauritanija sutinka leisti gyventojams pasisakyti dėl jų ateities, tačiau partizanai tuo nepatenkinti, nes Libija ir toliau ragina juos kovoti ir remia juos ginklais ir pinigais.

Vietnamas, siekdamas panaikinti paskutines kapitalizmo liekanas, pradėjo iš pasiturinčių kinų ir kitų gyventojų atimti jų turimas brangenybes ir pinigus. Vyriausybei čia talkina iš gyventojų sudaryti kaimynystės komitetai ir specialūs agentai.

Etiopijos kariuomenė pradėjo didelio masto veiksmus prieš Eritrėjos partizanus.

Pabėgęs Tibeto Dalai Lama pareiškė netikėjimą greitu grįžimu, bet manąs, kad gali būti surastas koks nors kompromisas tarp marksizmo ir iš tradicijos religinės Tibeto kultūros.

Irano organai įvykdė mirties bausmę 5 arabam Khurram-shar mieste, kur per paskutines savaites buvo du kartus išsprogdinti aliejaus tiekimo vamzdžiai. Arabų religinis vadas Mohammad Taher al-Shobel Khaghani ir jo šeimos nariai buvo sulaikyti.

Liberijoje vyksta Afrikos vienybės organizacijos valstybių konferencija, kurios pirmininku buvo išrinktas Liberijos prez. William R. Tolbert.

JAV jungtinio karinių pajėgų štabo viršininkas gen. David C. Jones paprašė prez. Carter atidėti tolimesnį Amerikos pajėgų atitraukimą iš P. Korėjos.

Kanados vyriausybė padidino čia įkurdinsimų Indokinijos pabėgėlių skaičių nuo 1,000 iki 3,000 kas mėn.

V. Berlynas iškeitė čia už šnipinėjimą R. Vokietijai nuteistą rytų berlynietį Heinrich Burgerį keturis R. Berlyno kalėjime laikytus vakarų berlyniečius.

JAV ambasada Maskvoje vėl pradėta bombarduoti mikrobanom.

Ispanijoje, Saragossa miesto viešbuty kilusiam gaisre, žuvo 72 ir sužeista 47 žmonės. Žuvusių tarpe buvo ir 2 amerikiečiai.

4 palestiniečiai teroristai nušovė du turkų sargybinius, užėmė Egipto ambasadą Ankaroje ir paėmė 20 įkaitų su pačiu ambasadorium. Palestinos išlaisvinimo organizacijai tarpininkaujant, įkaitai buvo paleisti, o teroristai sulaikyti turkų policijos. Turkija pažadėjo už suteiktą pagalbą leisti įsteigti Turkijoje Palestinos išlaisvinimo organizacijos įstaigą.

Ruošdamasis naujamei prezidento rinkimui, prez. Carter pertvarkė savo Baltųjų Rūmų štabą ir vyriausybę: Baltųjų Rūmų štabo viršininku paskirtas prez. Carter artimiausias patarėjas Hamilton Jordan, vietoj pasitraukusio sveikatos, švietimo ir gerovės sekr. Joseph Califano nauja sekretore paskirta ligišolinė miestų ir namų planavimo sekretorė Patricia Roberts Harris, vietoj pasitraukusio išdo sekr. W. Michael Blumenthal nauju sekretorium paskirtas buvęs Federal Reserve pirmininkas G. William Miller, vietoj pasitraukusio teisingumo sekr. Griffin B. Bell nauju sekretorium paskirtas jo padėjėjas Benjamin R. Civiletti, vietoj atsisakiusio energijos sekr. James Schlesinger nauju sekretorium paskirtas buvęs gynybos sekr. padėjėjas Charles Duncan. Be to, gali būti ir daugiau pakeitimų.

Pietų Vietname įvairiais protesto veiksmais prieš buv. prezidentus Ngo Dinh Diem ir Nguyen Van Thieu pasižymėjęs budistų vienuolis Thich Tri Quang komunistinių kalėjimų buvo paverstas į vežimėliu važinėjančią invalidą, nes jis 16 mėn. buvo išlaikytas karšto pavidalo uoloje, ir jo kojos visai atrofosios. Savo laiku amerikėnė spaudos išgarsintos tigrų dėžės, palyginus su komunistų kalėjimais, esą tik vaikų žaidimai.

OKUPANTAI RUSINA LIETUVĄ

Iš Alma Mater nr. 3

(atkelta iš 1 psl.)

grindinės kiekvienos tautos teisės vartoti savo gimtąją kalbą, nes nei viena tauta savanoriškai tos teisės neatsisakys.

Okupacinė valdžia dar kartą parodė, kad jos konstitucija tar nauja tik lengvatikių mulkiniui. Okupantų atžvilgiu ji neturi jokios juridinės galios. Priešingu atveju, toks įsakymas būtų traktuojamas kaip TSRS Konstitucijos 36 str. pažeidimas, kuriame teigiama, kad lygių teisių įgyvendinimą užtikrina galimybė vartoti gimtąją kalbą ir kad "bet koks tiesioginis ar netiesioginis piliečių teisių apribojimas, tiesioginių ir netiesioginių pirmųjų pagal rasinius ir nacionalinius požymius nustatymas, kaip ir visokia rasinio ir nacionalinio išimtinumo propaganda, baudžiama pagal įstatymą". O rusų kalbos prievartinis pirsimas ir "didžiosios rusų tautos" termino vartojimas ar nėra rusų išimtinumo atvejis? Okupantų ir jų pakalikų nebūdžiamumas rodo, kad jiems galioja tik specialūs okupaciniai įstatymai!

Kiekvienas lietuvis turi suprasti — didžiausia kliūtis prievartinei asimiliacijai yra nacionalinė kalba ir spauda.

Visomis išgalėmis priešinkimės nutautinimui, protestuokime prieš lietuvių kalbos ir spaudos užgnaužimą!

SIMAS KUDIRKA BRAZILIJOS TELEVIZIJOJE

Liepos 21, šeštadienį, 9 v.v. Brazilijos televizijos 13 kanalas perdavė apie pusantros valandos trukusią programą apie Simą Kudirką — "Fuga de Simas Kudirka". Tai replika JAV-bėse pagaminto filmo. Programa buvo visa savaitė anksčiau pa-

mo gardeliai. Vyriausybei 1977 m. išvaikius Saigone vykusias 3,000 žmonių demonstracijas, budistų vienuoliai pasklido krašte, ieškodami šalininkų, sudarė budistų, katalikų, protestantų, Hoa Hao ir Cao Dai sektų sąjūdį prieš komunistus ir siekia 1981 m. sukilti. Visa tai papasakojo į Indoneziją atbėgęs Thich Tri Quang padėjėjas. Ginklų sukilėliai nusiperka iš Vietnamo karių, nes už auksą viską galima pirkti. Griežtos komunistų priemonės prieš bet kokią religiją, nuosavybių nusavinimai ir prievartinis gyventojų perkėlimas iš miestų į džiungles suvienijo visus žmones. Komunistam valdant, buvo daug budistų vienuolių susidėginimų, o į garsią An Quang šventovę žmonės įleidžiami tik dukart per mėnesį. Valdant prezidentui Thieu, budistai protestavę tik prieš įsigalėjusią korupciją, o dabar protestuoja dėl to, kad visai negali egzistuoti. Tai esanti kova dėl gyvybės ar mirties.

Žinokime, kad, pradėję lietuvių kalbos vartojimo siaurinią, okupantai ateityje stengsis visai ją išstumti.

Nuolaidžiavimas okupantams suteiks jiems galimybę griebtis ir kitų nutautinimo priemonių: išsiųsti baigusį mokslus jaunimą už Lietuvos ribų, apsinkinti jam grįžimą atgal ir t.t.

Vienybė — mūsų jėga!
Laisvė — mūsų ateitis!

— Congressional Record liepos 12 prisiminė Ščaranskio ir Petkaus teismus, sako, kad tai yra Helsinkio nutarimo pažeidimas, jei jie yra įkalinti. Kalinius prisiminė todėl, kad suėjo metai nuo jų teismų. Jie turi būti išgelbėti iš sovietinių kalėjimų.

— Washingtone leidžiamas Catholic Standard įsidėjo iš L.K. Bažnyčios Kronikos žinutę, kad lietuviai dėkoja Amerikos vyskupam už jų maldas. Tai padrašina jų žmones kovoti dėl savo religinių teisių. Tas pats laikraštis ryšium su Pavergtų Tautų savaitę vėl prisiminė Lietuvą. Ragina nepamiršti pavergtų Europos tautų.

— Prie Rygos, Latvijoje, Sovietų Sąjunga stato didžiulį karo uostą ir povandeninių laivų bazę. Tai bus pati didžiausia sovietinė karinė tvirtovė Baltijos jūroje.

skelbta vietos laikraščiuose ir pačios televizijos skelbimuose. Ypač lietuviai tuo domėjosi; vieni kitiems skambino, skatindami nepaleisti šios programos. Reikia dar pastebėti, kad Simo Kudirkos lankymosi Brazilijoje proga ne tik vietiniai Rio de Janeiro ir Sao Paulo, bet ir tolimesnių apylinkių laikraščiai bei radio stotys, ypač tarpininkaujant Pro Libertate komiteto spaudos vedėjui dr. Rocha Fiuzas, davė gan plačius reportažus. "O Povo" (Fortaleza, Brazilijos šiaurėje), "Cambé Noticias" (Cambé, Parana), "Noticias" (Porto Alegre, Brazilijos pietuose), — taigi nuo vieno milžiniškos valstybės krašto iki kito, neskaitant centro, per Simo Kudirkos pasisakymus buvo keliamas Lietuvos laisvės šauksmas.

"Neprašom ginklų, neprašom pinigų", neseniai Sao Paule išėjęs "Catholicismo" pabrėžia Simo žodžius (ir deda juos nuotrauką). "Ko mum reikia, tai moralinė parama. Lietuva griebtasi nusistatčiusi prieš marksizmą. Lietuva nori būti laisva, laisvai praktikuoti savo tikėjimą, kalbėti savo kalba, kurti savo kultūrą... Komunistinis režimas nesiskaito su žmogum, nesiskaito su liaudim — ir varžo visus šiuos dalykus".

Kasetės apie Lietuvą

Pro Libertate komiteto spaudos skyriaus iniciatyva buvo paruošta kasetė su trumpa informacija apie Lietuvą ir ypač Lietuvoj persekiojamą Bažnyčią. Informacijai medžiaga paimta iš neseniai išleisto portugaliskai LKB Kronikos numerio ir ten išspausdintos apybraižos. Kasetė buvo pasiūsta keliom radijo stotim.

PATIKSLINAME

Darbininko nr. 26, birželio 29, buvo paskelbta kun. K. Garucko laidotuvių pamokslų santraukos. Ten nebuvo tiksliai paminėta, kas tuos pamokslius sakė. Dabar patikslinsime.

Pirmąjį pamokslą sakė ne Algis Baniulis, bet Algis Keina, Vilniaus arkivyskupijos, Valkininkų parapijos klebonas.

Antrąjį pamokslą sakė ne kun. Bronius Laurinavičius, bet kun. Bronius Antanaitis, Panevėžio vyskupijos, Šeduvos parapijos klebonas.

DOVANA — IRENOS VELONSKIENES SIUNTINIŲ ĮSTAIGA. Greitas išsiuntimas, prekių pasirinkimas žemomis kainomis. Negalint atvykti, sudaromi pageldaujamų daiktų siuntiniai pagal užsakymus. SUDAROMI GIMINIŲ IŠKVIETIMO IŠ LIETUVOS DOKUMENTAI. Persiunčiamas iš Lietuvos atvykusių svečių asmeninis bagažas. Siuntinių bei kitais reikalais kreiptis tel. 268-1594, adresas: 69-40 Fleet St., Forest Hills, NY 11375.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas, 357 Larkfield Rd., E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 368-3733, namų vakarais (516) 757-4296. Antrad. 2-8 val. vak., šeštad. 9:30-12:30 val. Lito patalpose: 86-01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. (212) 441-2811.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių parduotuvė. Gėlės įvairiom progom. 846-5454-9527; vakare: 835-4149 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. Čia veikia Darbininko spaudos kioskas.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest Pkwy St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344-5172. Elizabeth office: 216 Palmer St. (Bet. 2nd and 3rd Aves), telef. 353-2999. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

GARSZVOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGOS — ŠERMININĖS: Haven Hill Funeral Home, Inc., 104-38 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; ir Garszva Funeral Home, 231 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y. 11211. Modernios, erdvios ir vėsinos koplyčios. Jau trečia Garszvos šeimos generacija yra New York State laidotuvių direktoriai ir balzamuotojai. Tel. 846-1970. Pageidaujant parūpinamos šermininės bet kurio miesto daly.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoji vietoje — OHLERT-RUGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami palaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

SPARTA—Rašomos mašinelės įv. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, įv. biznio mašinos—pigiausiai, Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

FLORIDA REAL ESTATE Rezidencinės ir Komerinės Nuosavybės Apartamentai • Kondominijai • Nuomavimas
Angėlė E. Karnienė
REALTOR ••• BROKER ••• NOTARY
3701 Gulf Boulevard, St. Petersburg Beach, Fl. 33706
Telefonas: (813) 360-2448. Vakare (813) 345-2738

NAUJAUSIUS 1979 METŲ JAV GAMYBOS AUTOMOBILIUS galima įsigyti gamintojo kaina. Tai galimybė sutaupyti iki 750 dol. ir daugiau. Dėl informacijos skambinti: L. Juozapavičius, 424-2109, arba rašyti: 60-54 70th St., Maspeth, N.Y. 11378.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimai, šeštad. 4-5 val. WEVD 1330 AM ir 7-8 v.v. 97.9 FM. Music of Lithuania, pirmad. 7:30-8:30 val. vak. WSOU-FM 89.5 anglų kalba. Dr. J.J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountainside, N.J. 07092. Tel. (201) 232-5565.

NEW YORK — Laisvės Žiburys, sekm. 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. R. Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE SV. JONO KAPINIŲ.

Kasolino MEMORIALS
66-88 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150
TAI MŪSŲ VIENINTELĖ VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

VYTIS KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĖKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: (212) 769-3300

Simas Kudirka Rosario, Argentina TV stotyje. Su juo kalbasi Hugo Mario Mello. Vertėjas Julius Mičiudus (kairėje). Nuotr. R. Kasparo

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd. Editorial Office (212) 827-1352
Brooklyn, N. Y., 11207 Business Office (212) 827-1351

Publication No. 148360

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year — \$13.00. Single Copy 25 cents

Eina nuo 1915 m., 1951 m. sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKA ir LIET. ŽINIAS • Prenumerata metams \$13.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuostata • Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA

Padėkime Lietuvai

I Vakarus pateko Lietuvos pogrindžio laikraščio **Alma Mater** nr. 3 — liepos, rugpjūčio, rugsėjo numeris, kuris turi net 100 puslapių. Platus turinys — eilėraščiai, novelė, straipsniai, žinios, aktualijos ir t.t.

Ten yra atspausdintas atsišaukimas, kuris buvo paskleistas Vilniaus universitete balandžio 18. Atsišaukimą ištais spausdiname pirmame puslapyje. Prašom jį paskaityti.

Kas pirmiausia krinta į akis, tai drąsa atsišaukimą išplatinti. Jau užaugo nauja kovotojų karta, kuri nebėgali pakęsti to baisaus smurto ir teroro, nuolatinio lankstymosi ir melavimo. Ir dar daugiau — jie mato naujus pavojus, naujas užmačias, okupantų taikomas pavergtai tautai.

Kaip buvo galima laukti, taip ir pradėtas pavergtų kraštų rusinimas. Bolševikai labai nemėgsta, tiesiog nekenčia carų. Vadinami jie liaudies priešai, budeliai, žudikai. Vadinami tik naiviams kitų kraštų komunistėliams akis apdumti, o patys Rusijos komunistai atsidėję moko iš caro valdininkų, kaip valdyti pavergtas tautas ir kaip jas surusinti. Ir daug pasinaudoja iš tų prakeiktų carų pasiskolinę. Juk ir carų laikais buvo labai varžoma Bažnyčia, rusų valdininkai kišosi ir į kunigų paskyrimus. Jų tradicija pasinaudodami, bolševikai dabar tik dar labiau patobulino savo ateizmą.

Nuo 1864 metų carai pradėjo labai spausti Lietuvą ir rusinti. Dabar tą pačią politiką pratęsia komunistiniai raudonieji carai ir su savo žandarais persekioja ir smaugia žmones. Tąsyk rusų administracija uždraudė spaudą, uždraudė spausdinti lotyniškais raidėmis lietuviškus žodžius. Reikėjo lietuviškus žodžius spausdinti rusiškais raidėmis. Ir vyskupas Va-

lančius pirmas pasipriešino ir įžvelgė pavojų. Dabar bus pirmą raidę, paskui ir rusiškas žodis ir rusiškas tikėjimas. Tauta pasipriešino ir atmetė graždankas.

Dabar įvedama rusų kalba į aukštąsias mokyklas, Vilniaus Universitete moksliniai darbai, doktorato darbai turi būti rašomi rusiškai, rusų kalba įvedama į aukštesnias mokyklas, įveda ma net į vaikų darželį. Žingsnis po žingsnio, pamažu.

Atsišaukime tiksliai nurodoma, kad rusifikacijai priešinasi tik tautinės kalbos ir spauda. Ragina visokiais būdais išlaikyti tas brangias vertybes ir priešintis, priešintis okupantui.

Kai uždeda didis brolis savo triuškinančią leteną, argi mes taip ramiai tylėsime. Taip sau ramiai ir toliau lankysime pavergtą kraštą, būsime lojalūs ir mandagūs, nešauksime, kokias skriaudas daro okupantai pavergtiems žmonėms.

Ne kartą parodėme, kad galime daug nuveikti. Reikia šaukti, būgną mušti, kad štai Lietuvoje pavojus, nes ją prievarta rusina.

Painformuokime spaudą. Daug kas turi jau pažinčių su laikraščiais. Galima parašyti laiškelius ir iškelti patį faktą — rusinimą.

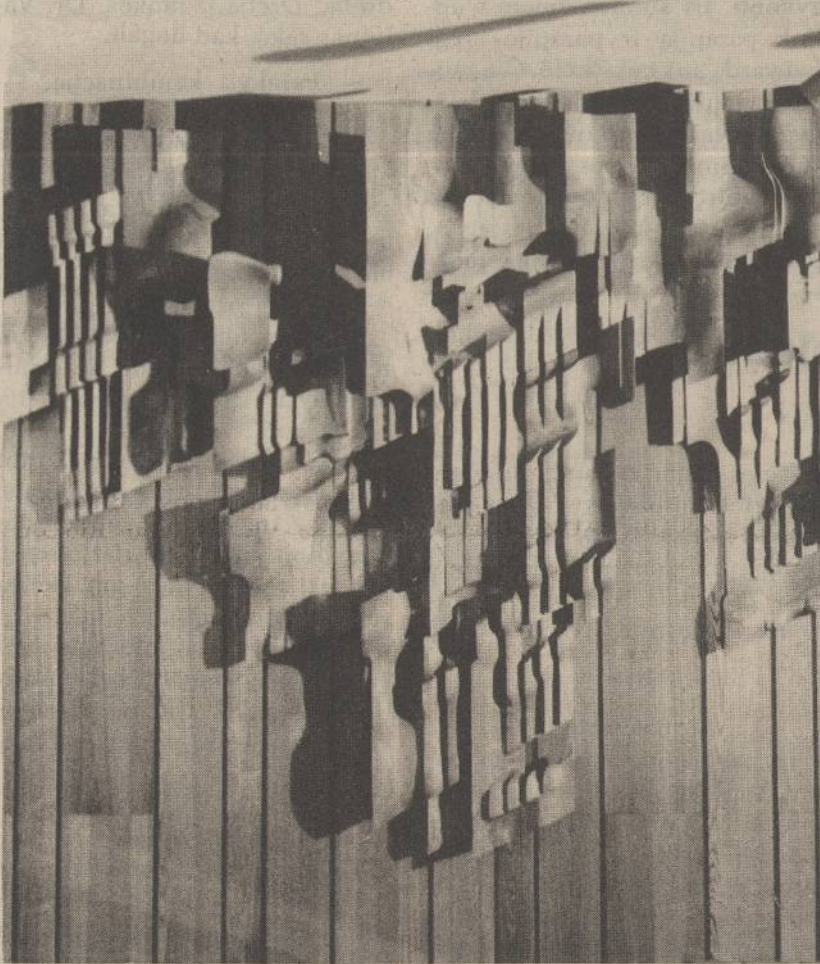
Informuokime senatorius, kongreso narius. Tegu visi žino, kokia padėtis susidaro okupuotame krašte. Surinkime faktus ir plačią medžiagą, kad būtų galima pateikti. Madrido konferencijai.

Prašome Lietuvos vyčius įsijungti į šį darbą. Religinės Šalpos darbuotojus. Jie dažnai rašo įvairiais klausimais, žino techniką, kaip rašyti, kur rašyti. Išplėskime rašymą laišku.

Dažnai esame nerangūs. Dabar nepasiduokime. Sujudėkime — padėkime Lietuvai, nes jai reikalinga mūsų pagalba.

1974 Vakarus pasiekė pirmas savilaidinis pranešimas apie lietuvių persekiojimą sovietų valdomoj Gudijoje. Šiemet gauta ir antroji šio pranešimo dalis, 46-ųjų mašinėlė rašytų puslapių, išleista Vilniuj 1978.

Pasak naujojo pranešimo, per pastaruosius penkerius metus lietuvių padėtis Gudijoje "ne tik nepagerėjo, bet žymiai pablogėjo". Jų nusiskundimai ir reikalavimai išdėstyti keturiuose pranešimuose: 1976 kovo mėn. Brežnevui ir Podgornui, 1977 balandžio mėn. Brežnevui ir 1978 liepos mėn. Gudijos aukščiausios tarybos prezidentui. Juose rašoma, kad tenyksišiam lietuviui uždrausta steigti lietuviškas mokyklas, apsirūpinti lietuviškais knygomis, žurnalais, laikraščiais, organizuoti meninę saviveiklą ir bendradarbiauti su lietuvišiais tėvynė. Bažnyčios naikinamos ar laikomos uždarytos, neleidžiami kunigai, moka lietuvių kalbą. Nuo 1971 "kultūrinis bendradarbiavimas tarp Lietuvos ir Gudijos lietuvių visiškai sustabdytas". Lietuvos teritorijoje yra daug rusiškų mokyklų, kurios steigiamos ten, kur tik atsiranda keliolika ar net keletas rusų vaikų. Tačiau Gudijoje vaikai, kurių gimtoji kalba lietuvių, jau nuo pirmos klasės turi mokytis rusų kalbą.

Laimis Ločeris — Dekoratyvinė siena Neringos viešbutyje Vilniuje. Medis Fragmentas. Šis dailininkas gyvena Vilniuje ir nori išvykti į Vakarus. Jo motina jau yra pasitraukusi iš Lietuvos ir atvykusi į Kanadą.

APIE LIETUVYBĖS NAIKINIMĄ GUDIJOJ

Pareikime Brežnevui nurodomas Helsinkio baigiamasis aktas, kuris garantuoja tautinių mažumų žmogaus teises, religijos laisvę ir teisę į mokslą gimtąja kalba. Gudijos lietuviai prašo tų teisių įgyvendinimo arba lietuviškųjų Gudijos teritorijų "prijungimo prie Lietuvos".

Pareikimo autorių nuomone, pastaruoju laiku sustiprintas lietuvių persekiojimas Gudijoje rodo, kad "užsimota ją galutinai sunaikinti ir ten esančius lietuvius paversti rusais". Į lietuvių persekiojimą "įjungtas visas administracinis, partinis ir saugumo aparatas Gudijoje ir Lietuvoje". Persekiojami visi, kurie turi ryšių su Gudijos lietuviais arba net tik tai domisi jais; jie apšaukiami "nacionalistais, antisovietiniais gaivalais". Kai kurie buvo atleisti iš darbo, iš kitų buvo paimtas pasizadėjimas, jog daugiau kojos nekels į Gudiją. Atsakingi lietuvių pareigūnai "bijo turėti kokių nors reikalų su Gudijos lietuviais".

Pareikime priekiaštaujama lietuviui tėvynė ir išeivijai už nepakankamą dėmesį Gudijos lietuvių reikalais. Kai 1972 pasirodė pirmasis savilaidinis dokumentas apie lietuvių padėtį Gudijoje, jis daugeliui lietuvių

vių tėvynė sukėlė "sensaciją". Bet nepadarė beveik nieko konkretaus, nes "abejingumas Gudijos lietuvių likimu yra apėmęs nemažą lietuvių visuomenės dalį": kai kurie sako, kad "reikia laikytis čia, Lietuvoje, čia įsistiprinti", o dėl Gudijos lietuvių nereikia eikovti jėgų, nes tas reikalas esąs "žuvis". Pareikimo autoriai tvirtina, kad tokia pažiūra esanti klaidinga, nes "Gudijos lietuvių likimas neatjungiamai surištas su visos lietuvių tautos likimu", o Gudijoje "rašoma lietuvių tautos istorija". Rusiškasis nacionalizmas yra "pasišovęs suėsti ne tik Gudijos lie-

tuvius, bet ir visą rytinę Lietuvą, o vėliau ir visą Lietuvą". Todėl Gudijos lietuvių nutautinimas esąs "tik vienas tarpsnis visos Lietuvos surusinimui".

Užsienio lietuviams primename, kad penktojo pasaulio lietuvių seimo Toronte metu apie Gudijos lietuvių neištarta "nė žodžio, tarsi mūsų visai nebūtų". Klausima, kodėl seimas negalėjo "užsiminti bent apie tai, kad mum reikia lietuviškų mokyklų". Todėl užsienio lietuviui raginami lankytis Gudijos lietuviškoje srityse: "Aplankę mus, jūs negalėsite tylėti, o per jus teisybės žodis apie mus pasieks pasaulį". (Elta)

Sen. Jacob Javits apie Gajauską ir Petkų

Liepos 13 suėjo vieneri metai nuo Viktoro Petkaus nuteisimo dešimčiai metų priverčiamų darbų ir penkeriems metams tremties. Baliai Gajauskui balandžio 14 suėjo panaši liūdna sukaktis.

New Yorko senatorius Jacob Javits, atsiliepdamas į kun. Kazimiero Pugevičiaus laišką, ta proga rašo:

"Ačiū už Jūsų laišką Balio Gajausko bei Viktoro Petkaus reikalais. Suprantu ir įvertinu Jūsų gilų susirūpinimą.

"Jungtinių Valstybių bei viso pasaulio žmonės, kurie tik myli laisvę, negali užmiršti — nė aš negaliu užmiršti — likimo Pabaltijo kraštų piliečių, kurių apsisprendimo, religinės laisvės bei pagrindinių žmogaus teisių įgyvendinimo siekimas yra Sovietų viršūnių paneigtas. Visą savo karjerą aš esu užtaręs ir solidarizavęs su Pabaltijo žmonių troškimais.

"Vėliausios savo kelionės Sovietų Sąjungoje proga aš susitikau su įvairiais vyriausybės vadais ir iškeliau, kaip vieną svarbiausių neišspręstų klausimų tarp JAV ir SSRS, mažumų padėtį Sovietų Sąjungoje, jų troškimą emigruoti bei kitais būdais pasinaudoti pagrindinėmis žmogaus teisėmis.

"I šį klausimą aš ir toliau esu nukreipęs dėmesį pavienių Sovietų valdžios asmenų, su kuriais esu suėjęs į kontaktą ir laikas nuo laiko esu jiems įteikęs sąrašus asmenų, kurie ieško išlaisvinimo iš kalėjimo bei leidimo emigruoti.

"Aš esu giliai susirūpinęs likimu Balio Gajausko bei Viktoro Petkaus, kurie aiškiai įeina į ma-

no sąrašą, ir jūs galite būti užtikrinti, kad aš nuolat darbuojuos, jog šie reikalai susilauktų teigiamo sprendimo."

Arvydas Čechanavičius vėlpsichiatrinė ligoninė

Bruselyje (Belgijoje) išėinas prancūzų kalba leidiny **Cahiers du Samizdat** leidžia rusų kalba biuletenį **Bulletin d'Information** — **News Brief**. Šio biuletenio š.m. 12-ame numeryje išspausdinta tokia žinia:

"**ARVYDAS ČECHANAVIČIUS**, g. 1949, š.m. birželio 12 vėl buvo prievarta uždarytas psichiatrinė ligoninė Kaune, Kuzmos gatvėje. Jau anksčiau Čechanavičius praleido beveik šešerius metus bendro ir kelėjimo tipo psichiatrinės ligoninės ir tikiai 1979 sausio 25 buvo paleistas, kaip pasveikęs. Po to apsigyveno Kaune, kur yra jo motina Pranė Vasiliauskienė (tel. 61 706). Jis aktyviai įsijungė į žmogaus teisių veiklą, suėjęs į kontaktą su komisija, triančia psichiatrijos naudojimą politiniam tikslam." (Elta)

— **Amnesty International** savo žinių biuletenyje paskelbė, kad Sovietų Sąjunga kasmet nuteisia mirti 25-30 žmonių. Paskutiniu laiku nuteisė 4 Ukrainos žydus, kurie dirbo tekstilėje, negaliojo būdu išnešti medžiagas ir jas pardavinėjo. Amnesty International liepos 16 pasiuntė telegramą Sovietų Sąjungos prezidentui Brežnevui, kad jis sustabdytų mirties sprendimus.

NELLO VIAN

ŠV. ANTANAS PADUVIETIS

IŠVERTĖ ANTANAS VAIČIULAITIS

6

Švento Kryžiaus viršininkas

Reguliarūs šv. Augustino karnaukiniai, tiksliai kalbant, nebuvo vienuoliai. Prie vienuolinių maldų kalbėjimo ir bendro gyvenimo jie dar pridėjo rūpinimąsi sielų išganymu ir "Dievo paslapčių skleidimu", kaip pasakyta jų reguloje. Tačiau jie retai teiseidavo už abatijos sienų. Regula jiems uždėjo didelius mokslus, ir jų vienuolynai buvo nelyginant maži universitetai. Juk žinia, kad anais amžiais, kada žvangėjo ginklai, pagrindiniai šviesos židiniai buvo vienuolynai.

Anuomet iš visų labiausiai klestėjo Švento Kryžiaus abatija, kuri buvo branduolys mokslų miesto, vėliau virtusio senąja sostine. Pirmutinis švento Kryžiaus viršininkas Teotonijus garsėjo šventumu. Kai Fernandezas atkako į Koimbrą, vienas karštinčius vienuolis buvo bera-

šas ano švento viršininko gyvenimą, pasiremdamas savo atsiminimais. Jis gyveno tuo pačiu laiku, kaip ir Teotonijus. Jisai buvo arti jo ir stebėjo ano veidą, kuriame spindėjo teisingumas ir sielos ramybė. Kartkartėmis senis vienuolis paskaitydavo iš savo rankraščio vienuoliams, susirinkusiems kapitullos salėje. Teotonijus, pasaulinis kunigas, atsisakė savo aukštų pareigų ir išvyko į Šventąją Žemę pagerbti vietų, kur kadaise vaikščiojo Viešpats. Kai plaukė laivu, jisai besimeldamas numalšino labai išėjusią jūrą. Tomis nerimo valandomis jūreiviai išvydo didžiulių vilnių nešamą baisų žvėrį, kurio akys žėrėjo ugnimi. Paskui jie išsikėlė į krantą Japoje ir užlipo ant Taboro kalno, kur jiems apsirėiškė Kristaus veidas, toks skausmus, kaip anuomet per atsimainymą. Teotonijus kelią po šventas vietas buvo viena nesiliaujanti malda Viešpatui, kurio pėdomis jisai žengė. Į Kalvarijos kalną jisai

lipo su kryžiumi ant pečių ir, pasiekęs viršūnę, ilgai ten pasiliko, paskendęs savotiškame dvasios pavime, tarsi savo akimis jis regėtų šventąjį medį ir kruviną jo auką. Vienuolis, apsakymas Teotonijaus lankytas vietas, apsipildavo laimės ašaromis. Teotonijus draugai turėjo vargo, kol jį įtikino grįžti. Jis troško liktis Šventojai Žemei ir savo dienas šioj asarų pakalnė praleisti apmąstymuose prie grabo, kuriame buvo palaidotas jo Viešpats...

Ir kai senis vienuolis taip skaitė, salės kertėje, prikančės žadė, klausėsi jaunikaits...

Grįžęs iš Rytų krašto, Teotonijus atsisakė visų savo lobių, kad galėtų neturto dvasioje sekti savo vargingą Mokytoją. Pirmieji Švento Kryžiaus vienuoliai jį užsidėjo savo viršininku, bet jiems buvo vargo su jo nusizėminimu ir su jo noru grįžti į Šventąją Žemę. Jam vadovaujant, vienuolynas išaugo ir prazydo. Viršininkas savo dieną praleisdavo maldoje ir moksle. Tačiau jis buvo labai paprastas. Nepaintus jo žodžiaiėjo iš širdies į širdį. Karaliai, kunigaikščiai, didžiūnai ir net tolimų šalių žmonės jį gerbė kaip šventąjį ir atvykdavo į jo kambarėlį skirti. Betgi, regėdamas priaudas, Teotonijus gebėdavo užsidėgti šventa rūstybe. Vieną dieną, nelyginant koks senovės pranašas, jis pačiam karaliui Alfonsui paliepė, kad paleistų jį

laisvę krikščionis gyventojus, mozarabus, kurie neteisingai buvo pajungti vergais, užkariauvus vieną saračėnų kraštą. Ir karalius nusilenkė šiam teisingumo reikalavimui.

Ta didi asmenybė giliai įsirėžė į Vernandezo dvasią. Kai kurie bruožai vėliau jame pasireiškė, primena Koimbro šventąjį... Senelis vienuolis, Teotonijus amžininkas, dar pasakoją, jog viršininkas keleriais metais prieš mirtį atsisakė iš savo aukštos vietos, kad galėtų atsiduoti vien tik kontempliacijai. Vienas regėjimas jam apreiškė artimą mirtį. Jisai išvydo save patį ant vienuolyno bokšto, kuris labai aukštai kilo į padangas. Tik štai prieš jį atsirado šventas Petras ir pasakė, kurią dieną jis miršias, sykiu jam parodydamas kopėčias, kuriomis dorieji vienuoliai kopė į dangų.

Intelektualinis troškuly ir meilė

Didelė ramybė viešpatavo abatijoje. Už tų mūrų, kurie jį supo, siela jautėsi apginta ir saugi. Aplinkui buvo nusidriekę šio pasaulio tyrai, bet čionai buvo šaltinis, kurio vėstas vandenys gaivino palmes. Šiame nedideliame Dievo mieste visa kasėjo tvarkiai ir sklandžiai. Toksai švelnus giedrumas kėlė širdis. Kartą vienam vienuoliui pasirodė regėjimas, kad abatija buvusi tartum žalia ir žydinti sala vidury įdūkusių jūros

bangų. Už mūrų ramus ir linksmas baltai vilkinčių vyrų būrelis vaikščiojo po pievas ir sodus, giedodami ir skindami gėles.

Fernandezui didžiai patiko tokio gyvenimo rimtis. Jo siela stiprėjo, kildama į amžinuosius dalykus per pažinimą, kuris tėra vienas iš meilės takų. Mokslų jisai griebėsi karštai, trokšdamas įsigilinti į Dievo paslaptis. Per aštuonerius metus, išgyventus Koimbroje, jisai virto mokslo vyru. Ir šisai bruožas kaip tik labiausiai buvo kritęs į akis žmonėms, kurie gyveno arčiau jo laikų. Keturiolikto amžiaus paveikluose visados jį regime su knyga rankoje. Penkiolikto amžiaus jau pridėda liepsnelę ir širdį, — tai užsidegimo ir meilės simboliai.

Švento Kryžiaus vienuolynė dėstė mokytojai, kurie buvo studijavę Paryžiuje. Jie į abatiją parnešdavo žinių apie garsų mokslo miestą, kurį vienas amžininkas sveikino ir gyrė šiais žodžiais: "Laimingas miestas, kur Šventosios Knygos atvėžiama su didele meile, kur atsisleidžia neaiški ir paslaptinga prasmė, veikiant Dvasiai iš aukštybių. Tai miestas, kuriame tiek daug išmintingų daktarų, išprususių Švento Rašto pažinimui. Tikras mokslų miestas". Anais amžiais žmonės mėgo knygas, dailius rankraščius, kruopščius nuorašus ir viso to karštai ieškojo net toli už marių.

(Bus daugiau)

KAI Į KRIAUKLĘ SUTELPA VANDENYNAS

Kelionė į Kaliforniją (17)

Prel. Jonas Kučingis nuvežė į pajūrį, į gražų ir įspūdingą Laguna Beach. Patekome į senovišką ispaniško stiliaus restoraną. Iš gatvės įėjus, koridoriuje buvo tamsoka. Sienos nukabintos paveikslais — jūros vaizdais. Koridoriaus gale buvo aikštelė ir dvejios durys, vienos į barą, kitos į valgyklą. Ten ir pasukome, tikėdami, kad galėsime pavalgyti. Bet tuoj paaiškėjo, kad pietus duoda tik iki trijų, o dabar jau po trijų. Galima gauti tik kavos.

Pacifiko platybės

Per valgyklos salę išėjome į terasą. Užmai prieais atsivėrė didžiulis vaizdas — Ramiojo vandenyno platybės. Šviečia popiečio saulė. Nuo jos spindulių viskas žvilga, virpa. Ir jūra virpa, balta, putota.

Terasa iškelta aukštai. Kai pažūri žemyn, matai patį paplūdimį. Ten ramiai šiušena bangos. Jau ir maudosi vienas, o kitas atsigulęs ant smėlio. Esama drąsuolių, nes dar truputį vėsoka. Nuo vandenų pučia vėjas ir nėra jau toks šiltas.

Terasoje sustatyti staliukai. Čia sėdi žmonės, geria kavą. Kiti dar valgo. Jie pradėjo prieš trečią valandą, kada dar serviravo pietus. Kiti skaito laikraščius, tokie aptingę, be jokio rūpesčio, be skubos. Džiaugiasi pajūrio malonių oru.

Žvalgomės banginių

Prelatas atkreipė dėmesį į tolimoje matomą tamsesnę brūkšnį. Tai esanti sala. Į ją krusuoja laivai. Pačioje jūroje dažnai pasirodo net banginiai. Reikia gerai įsižiūrėti, gal pamatysime, kaip į viršų švirksčia vandenį.

Į tolumą sunku žiūrėti, nes nuo saulės viskas ten susilieja į šviesų ruožą. Jei turėtume žiūronus, gal ir pamatytume tą didžiausią jūrų gyventoją, prieš kurį dabar pasikėlė žmogus ir nori jį pribagti.

New Yorke dažnai girdžiu per radiją atsišaukimus — saugokime gamtą, gelskime banginius, kad neišnyktų. Kaip neišnyks, kad žmogus pasitelkę technikos priemones juos gaudyt. Sovietų laivai juos su dideliu uolumu medžioja, panaudoja net radarą, lėktuvus, kad tiksliai nustatytų, kur tie banginiai pliuksnensi. Kai priplaukia arčiau, į banginį šauna iš patrankėlių. Patrankėlės sviedinyje yra didelis kablys, priristas prie virvės. Pataiko banginiui į šoną, įvaro į vidų tą didelį kabli, ir banginis jau nebeištruks. Jis pagautas. Belieka jį tik nualsinti ir prie kranto pritraukti.

Laukiame banginių, gėrimės vaizdu. Išgeriame kavos.

Krautuvėlėse

Išiname į gatvę. Visi pajūrio miestai panašūs, tokie ramūs, tiesiog aptingę. Oras truputį drėgnas. Jauti jūros vandens kvapą. Vėjas atneša tą vandenų drėgmę su druska, todėl miestelių visos spalvos yra pridusintos, druskos nuėtos, vėjų nuzulintos.

Malonūs ir jaukūs tie kurortiniai miesteliai.

Krautuvės. Suvenyrai. Meksikos prisiminimai, paveikslai iš senosios Kalifornijos, visokie smulkūs daiktai, siuviniai. Ir kaip keista. Krautuvėlės tylios, tuščios. Dar neužplūdo vasarotojų būriai, besimaudančių galybės.

Jūros kriauklė

Vienoje krautuvėje pamatome visokias jūros žvairgždes, koralus, kriaukles. Prelatas tikriausiai žinojo, kas čia parduodama. Čia radome visokių jūros kriauklių. Įdomiausias didelės, kaip žmogaus galva. Labai gražios jų formos. Išsiraitę, susiraukę, šviesiai rudos spalvos.

Kai kriauklė pridedi prie ausies, girdi tolimą jūros ošimą. Kaip įspūdinga. Tai jūra atidavė savo bangų šniokštimą kriauklei. Tas ošimas ir suvilioja pirkėjus, suvilioja ir kriau-

lės graži savotiška forma, jos spalvų žerėjimas.

Prelatas ėmė ir nupirko tokią didelę kriauklę ir padovanojo man. Vaje, vaje, juk pervešiu per visą kontinentą ir ten prie Atlanto, pridėjęs ausį prie kriauklės, girdėsiu Pacifiko ošimą. Ir tada prisiminsiu šį pajūrį, kelionę ir tas saulėtas dienas.

Ačiū labai, mielas prelate, kad štai tokiu būdu mane apdovanojai.

Los Angeles statytojai

Palikome miestelį, pajūrį ir grįžome į šv. Kazimiero parapiją. Vaziuodami kalbėjomės apie Telšius, apie praeitis dienas. Klebonas prisiminė, kaip jis baigė seminariją, kur buvo vikaru, ką dirbo Telšiuose. Sustojome ties prelatu Julium Maciejausku, Švėkšnos galybė.

Jis pats buvo aukštaitis, dar praeito amžiaus pačiam gale buvo paskirtas Švėkšnos klebonu ir Švėkšnį jis pastatė ir išgarsino. Jis pastatė mūrinę bažnyčią, mokyklą, gimnazijos rūmus, prieglaudos namus, įkūrė visokius kooperatyvus, draugijas. Tai buvo nepaprastos veiklos žmogus. Kanauninkas Mykolas Vaitkus savo vaizdinę prisiminimųose mini, kaip prieš pirmąjį karą pas jį atvykdavo pietauti Kauno gubernatorius.

Užsukdavo ir kita ponija, nes prel. Maciejauskas buvo nemaža figūra.

Nepriklausomos Lietuvos laikais už tą nepaprastą veiklą jis buvo apdovanotas ordinais.

Dr. K. Valiūną apiplėšė ir smarkiai primušė

(atkelta iš 1 psl.)

deda 11 val. Televizija yra darbo kambary. Kambarys didelis, su knygų lentynom. Rašomasis stalas pastatytas įkypai viename kampe į lauko sieną. Tuoj šalia stalo yra durys į lauko terasą, į sodą. Durys dvigubos. Iš vidaus stiklinės, o iš lauko aluminijaus su tinklu. Vakaras buvo malonus, tai buvo uždarytos tik tinklinės durys, o stiklinės durys paliktos atdaros.

Kitame to kambario gale yra didžiulė sofa su masyviais foteliais. Doktoras mėgsta tokiame fotely sėdėti, skaityti ar televiziją žiūrėti. Kad nereikėtų keltis, televizija valdoma elektroniniu prietaisu.

Dar iki vienuoliktos buvo kokio 10 minučių. Jis nuėjo į virtuvę paimti vaistų. Uždarė dar langus, surūkė cigaretę.

Išpiauna tinklinės duris

Tuo metu, kai jis buvo virtuvėje, du vyrai, abu juodukai, išpiovė trikampį tinklinėse duryse, įkišo ranką ir duris atidarė. Lengvai pateko į darbo kambarį, tyliai perėjo per saloną į ponios darbo kambarį. Kambarys jie tikriausiai buvo išvalę ir buvo susidarę planą, kaip veikti.

Jei iš lauko prieisi prie fronto durų, tai kairėje yra stiklinė siena, lyg būtų koks "porčius" — priebutis. Ten yra ponios darbo kambarys su knygų spintom, darbo stalu, kėdėmis. Kambarys prieina visai prie frontinių durų. Į šį kambarį plėšikai ir įsmuko.

Prie durų paskambina

Iš virtuvės dr. Valiūnas grįžo į savo darbo kambarį ir atsivėrė į mėgstamą fotelį. Įžiebė televiziją ir ėmė žiūrėti savo juokdary programą.

Buvo kokio 7 ar 10 minučių po vienuoliktos. Prie durų kažkas paskambino. Doktoras nutsebo, nes taip vėlai retai kas pasirodo. Kartais, jei būna blogas oras, žmonės paklysta ir užeina kelio pasiklausti. Galvojo, eiti ar neiti atidaryti durų. Apstiprendė eiti. Prie durų galima saugiai pažiūrėti, kas lauke. Lauke iki pirmos dega šviesa, pro durų užuolaidas galima saugiai matyti, kas ten stovi.

Jo rūpesčiu buvo praveistas net plentas į Klaipėdos kraštą.

Bet vieną kartą jis atsidūrė finansiniuose sunkumuose. Bestatydamas savo Švėkšnį, jis subankrutavo. Jo turto likučiai buvo net iš varžytynių paroduoti. Vyskupas J. Staugaitis jį 1937 atleido iš klebono pareigų. Prelatas 1938 išvyko į Ameriką, į kurią buvo bent kelis kartus atvažiavęs, rinkdamas aukas gimnazijai ir kitiems reikalingam.

Jis ir ėmė organizuoti Los Angeles lietuvių parapiją. Buvo pirmasis tos šv. Kazimiero parapijos klebonas. Čia jis rūpinosi Vokietijoje esančiais pabėgėliais ir stengėsi jiems padėti. Tuoj po karo jis ir atsikvietė švėkšniškį kun. Joną Kučingį. Prel. Maciejauskas mirė 1947. Tada klebonu buvo paskirtas dabartinis prel. Jonas Kučingis.

Prisižiūrėję, kaip prel. Maciejauskas statęs Švėkšnoje, taip ir jis čia ėmęs organizuoti naujas statybas. Tai, kas dabar yra šv. Kazimiero parapijoje, viskas jo suorganizuota ir pastatyta. Pastatė bažnyčią, nupirkto namą ir įrengė kleboniją, pastatė mokyklą, įrengė salę. Visi parapijos pastatai sutvarkyti, prižiūrėti. Mokėdamas su visais sugyventi, jis subūrė žmones aplink parapiją ir parapijos lygį bei vardą aukštai iškelė. Čia pūkų parapijos choras, pati bažnyčia švari, tvarkinga. Gražiai sutvarkomos visos paimaldos.

Atsidūrę parapijos kieme, dar apsidairome, kas čia pastatyta, padaryta. Paskui užiname į kle-

Išėjęs iš darbo kambario, perėjo prieškambarį, kur degė nedidelė šviesa. Ji apšvietė ir valgomąjį, ir saloną, ir frontines duris iš vidaus. Tos durys atidarytos iš dešinės. Jis ir artėjo į tą pusę.

Pirmas smūgis

Jis pastebėjo, kad durys į žmonos kambarį pravertos. Jos paprastai būna užduros. Staiga jis pamato, kad iš tų pravertų durų tarpo kažkas krinta jam tiesiai į galvą. Instinktyviai pasisuko į tą pusę, pakėlė galvą. Tuo momentu jam ir krito visa jėga. Mano, kad tai buvo švino vamzdis, apmautas guma. Jėgu smūgis būtų kirtęs tiesiai į galvos viršų, gal būtų sutriuškinęs galvos kiaušį. Dabar smūgis ėjo per dešinę akį, nosį, kaktos frontą. Nuo smūgio doktoras apsisuko ir nugriuvo. Tuoj pasipylė kraujas.

Kai jis nukrito, jį pametė koki žingsnį toliau, kad jiems būtų vietos veikti. Jo galva buvo padėta ant laiptuko. Vienas plėšikų liepė jo marškinius užversti ant galvos. Jis buvo apsilvilkęs storu buriavimu megztuku. Užtraukė jį ant galvos. Tada nieko nematai, ką jie daro, kas jie. Kada jis gulėjo numestas, vienas prišokęs smarkiai krito į kairiąją veido pusę. Gal tai buvo pistoleto rankena, nes smūgis buvo didelis ir skaudus. Kiek sušvelnino užtrauktas megztukas.

Ant rankos turėjo brangų laikrodėlį, pirktą Šveicarijoje. Tuoj jį ir nutraukė ir paklausė:

— Kur pinigai? Where is the cash?

Primuštas dr. Valiūnas vos vos prašneko. Nėra jėgų, nėra jokios galimybės šaukti pagalbos. Ir kas girdės šokių laiku, nes kaimynai tolakai ir dar šiuo metu žiūri televiziją.

Reikalauja pinigų, brangenybių, kur "cash". Į jį atsako, kad turi šiek tiek aukštai. Tie liepia eiti į viršų. Jis šiaip taip velkasi ir pasiekia laiptus ir ten sukrinta.

Tada gavo antrą smūgį per galvą. Krito iš kitos pusės, kliudė ausį. Labai skaudėjo.

Tata jį pagriebė už pažastų ir užtempė į viršų. Atnešė į didįjį miegamąjį ir numetė ant grindų. Vienas sako, kad eikime pasirūpinti jo žmona. Doktoras

boniją, į valgomąjį. Čia kaip klebonijoje Lietuvoje. Vaišinga. Jauku. Vakarieniaujame tik keturiuose. Dar buvo ir kun. Juozas Venckus, SJ. Kalbėjo, kad vasarai vyks į Brooklyną, Apreišime pavaduos kunigus. Tiesa, išvyko ten, bet neilgam, nes Brooklyną jį pagavo širdies priepuolis. Buvo ir kun. Algirdas Olšauskas. Visi buvome žemaičiai.

Pavalgius teko skubėti, nes dar laukė kita vakarinė programa. Pavėžino kun. A. Olšauskas pas Polikaičius. Dalilė Polikaitienė jau laukė. Tuoj už mašinos raktą ir pro duris. Iškeliauvome. (p.j.)

(Bus daugiau)

Hartfordo Švyturio mokyklos baigiamojo skyriaus mokiniai su mokytoja L. Simonaitiene. Nuotr. A. Simonaičio

pagalvojo, kad jie gali surasti jo žmoną, čia atvesti, vsokiais būdais kankinti.

Numestas ant grindų, jis labai kraujavo. Kraujas tekėjo per akis. Tada beveik nieko nematai. — Kur seifas? — suriko antras.

Jie žino, kad tokiuose namuose tikrai yra seifas. Jų seifas nedidelis, pastatytas spintoje, prie miegamųjų durų. Nedegamas. Čia laikoma dokumentai, vertybių dalis.

— Palaukite, leikit truputį atsigauti. Mano širdis yra truputį netvarkoje, — šiaip taip paaiškina dr. Valiūnas.

Plėšikai liepia atidaryti seifą. Jis mėgina pasikelti, bet visas dreba. Dreba ir rankos. Dr. Valiūnas sako, kad negali.

— Pasakyk kombinaciją, — įsako plėšikas.

Pasako tą kombinaciją, bet plėšikas skuba, taip seifas neatsidaro. Vienas plėšikas siūlo jį tuoj nužudyti. Jis apgaudinėjamas juos. Doktoras paaiškina, kad reikia sukli pamažu.

Plėšikas sumaurojo, kad jis yra atidaręs nemažai seifų, ir jo nepamokysi. Suko kombinaciją antrą kartą, ir seifas atsidarė. Plėšikai griebė ir tuoj pylė ant lovos. Pasiėmė grynais pinigais, pasiėmė žmonos dvi dezes brangenybių. Buvo ten dar akcijų, bet jų neėmė, nes jos galėtų sudaryti sunkumų.

Dabar vienas plėšikas vėl pasiūlė jį užmušti, bet antras liepė palaukti. Gal jis pasakys, kur daugiau yra pinigų ir brangenybių.

Krausto stalčius

Tame miegamajame yra trys komodos ir nedidelis rašomasis stalas. Plėšikai ėmė kraustyti stalčius. Išima stalčių ir išverčia ant grindų. Kartais žmonės paklaša pinigų stalčiuose po įklotu popieriumi. Kai stalčių išverčia, iškrinta ir pinigai. Jo nosinačių stalčiuje dar rado 115 dol. Tai padidino jų aistrą ieškoti, versti.

Ėmė tik tai, kas buvo jiems patogų panešti. Ant komodos buvo jo brangenybių dėžutė. Ji pati yra brangi, bet jos neėmė, nes nepatogi nešti, greit pastebės

gatvėje ir sulaukys patruliuojanti policija.

Išvertę perėjo į kitą kambarį ir tą greitai išgriozdė. Tada nuėjo į sūnaus Andriaus kambarį. Ten yra rašomasis stalas su stalčiais. Andrius pametė raktus, ir kokių trijų stalčių nebegalima atidaryti.

Plėšikus tie stalčiai ir sulaukė. Vieną stalčių išlupo, draskė kitą.

Dr. K. Valiūnas buvo numestas prie lovos ant grindų. Jis šiek tiek atsigavo ir tyliai prišliaužė prie telefono, kuris buvo ant staliuko ties lova. Atsisėdo ant žemės, pasiėmė ragelį, nes ragelyje yra sukamieji numeriai. Pradėjo sukli 911.

Vienas pastebėjo, atlėkė ir pasiutusias jėgas griebė telefono laidą ir jį ištraukė. Telefonas buvo nešiojamas, jis ištraukė tik šakutę iš lizdelio. Manė, kad nutraukia telefono laidą. Pribėgęs prie daktaro, vėl trenkė į žandikaulį, ėmė smaugti. Kai daktaras griuvo ir ritosi, norėjo sulaužyti šonkaulius, tai visa jėga spyrė. Pataikė į nugarą. Šonkaulių nesulaužė.

Plėšikas nulėkė pas draugą. Jam turbūt pasakė, kad daktaras jau telefonu kalbėjo.

Jie tada nuėjo žemyn ir ten rausėsi. Pasidarė vėl momentas, kada galima mėginti paskambinti. Jei nieko nedarysi, tai jie sugrįš, suras žmoną, dar gal išprievartaus, baisiausiai nužudys. Taip daro plėšikai.

Telefono aparatas liko sveikas, nesugadintas. Reikia tik drąsos nušliaužti į kitą kambarį. Ir jis nušliaužė. Jei eity stacias, gali iš apačios pamatyti. Andriaus kambaryje jis užlindo už televizijos aparato, kad jo nematytų, ir į sieną įjungė aparatą. Pasuko 911. Atsiliepė. Moteris dar klausinėjo, ar daug tų plėšikų, ką jie veikia. Jis tik pasakė, kad nori juos nužudyti, ir pridėjo savo adresą. Padėjo ragelį. Čia pat yra durys į tualetą. Dury užrakintos. Jis tuoj sumojo, jei jie vėl grįš, jis gali tualetu užsirakinti, per langą šaukti, triukšmą kelti.

Apacioje viskas nutilo. Spėjama, kad lauke paliktas sargyb-

nis, tas, kuris prie durų skambino, pamatė policijos mašinas ir davė ženklą bėgti. Jiedu pradingo.

Tada jau dr. Valiūnas nusvyravo visas kruvinas, pakėlė žmoną. Koks jai buvo išgąstis ir siaubas. Jis nusiviko marškinius. Kraujas dar vis bėgo. Namai visi buvo kruvini. Kur tik jis ėjo, vis kraujas varvėjo ant kilimų.

Policija atvažiavo. Jis pats atidarė duris. Policija buvo dar labiau nustebinta, kad jis taip sumuštas. Detektyvai pasiliko viduje, o jį tuoj išgabeno į ligoninę.

Vagys gerai pažino vertybes. Kas buvo kiek įtartina, to neėmė, nelietė koralų, gintarų. Griebė tik aukselį, papuošalus su deimantais, briliantais. Iš viso išnešė pinigais ir vertybėmis už 25,000 dol.

Policija apklausinėjo, rado pirštų nuospaudas. Ar ką padarys, ar suras? Dr. Valiūnas išsigelbėjo, išgelbėjo jo drąsa nu-eiti iki kito telefono lizdo ir paskambinti su atsineštu aparatu. Galėjo ir jį užmušti, galėjo sunkiai sužeisti, kad liktų invalidas. Dabar visas žaizdas apgydė, žandikaulį sutvarkė. Lieka laukti, kol pasitaisys akis, nes joje dar daug kraujo.

Linkime dr. Valiūnui sveikatos ir visai šeimai, tiek rūpesčių patyrusiai, gražių, ramių vasaros dienų, kad nusiramintų nervinė įtampa. (p.j.)

— Profesoriai Vytautas Klemas ir Arvydas Kliorė dalyvavo Tarptautinės Erdvių Tyrinėjimo komisijos (COSPAR) suvažiavime Bangalore, Indijoje, su pranešimais apie "Satelitų pritaikymą hidrologiniam tyrinėjimam" ir "Veneros atmosferos tyrinėjimus". Suvažiavimas vyko birželio 1-10. Jį atidarė Indijos ministris pirmininkas Morarji Desai.

Jonas Adomėnas, organizuojąs keliones į Lietuvą per Trans International Tours Ltd., praneša, kad rugpjūčio 8 dieną išvykstančiai ekskursijai vadovaus prof. Vitalis Žukauskas.

BALTIC HOLIDAYS COME TO LITHUANIA IN 1979

JOIN US AND FULFILL A DREAM THAT WILL HAVE ENDLESS MEMORIES

CONTACT: JONAS ADOMĖNAS, TOUR MANAGER

COST

DEPART	RETURN	GROUP 30	G.I.T.	CITIES AND NIGHTS
June 26	July 10	\$1249.00(Super apex fare)		Vilnius 5, Warsaw 5, Kiev 3
July 04	July 19	\$1199.00 (Super apex fare)		Vilnius 5, Riga 3, Leningrad 3, Moscow 2, Copenhagen 1
July 24	Aug. 07	\$1249.00 (Super apex fare)		Vilnius 5, Rome 5, Moscow 3
Aug. 08	Aug. 24	\$1199.00 (Super apex fare)		Vilnius 5, Riga 3, Leningrad 3, Moscow 2, Copenhagen 1
Aug. 21	Sept. 05	\$1249.00 (Super apex fare)		Vilnius 5, Warsaw 5, Kiev 3, Copenhagen 1
Sept. 06	Sept. 15	\$849.00 (Group 30 fare)		Vilnius 5, Moscow 2, Copenhagen 1
Sept. 20	Sept. 29	\$849.00 \$899.00		Vilnius 5, Moscow 2, Copenhagen 1
Oct. 15	Oct. 25	\$779.00 \$849.00		Vilnius 5, Warsaw 2

TOURS INCLUDE FULL DAY EXCURSION TO KAUNAS AND HALF DAY TRIP TO TRAKAI

TRANS INTERNATIONAL TOURS, LTD.
ONE SUTTER STREET
SAN FRANCISCO, CALIF. 94104
415 391-6185

TRANS INTERNATIONAL TOURS, LTD.
535 Fifth Avenue
New York, N.Y. 10017
212 697 7257

Group 30 fare must have 30 or more participants

LIETUVOS GEN. KONSULATO TORONTE PAREIŠKIMAS

Ryšium su Sovietų Sąjungos liepos 1 pilietybės įstatymu ir pasirodžiusiu mūsų spaudoj (žiūr. VII.5 T.Ž.) siūlymu užsienio lietuviams kreiptis į sovietines įstaigas išsiaiškinti, ar jie laikomi Sovietų piliečiais, ir teigiamu atveju prašyti aukščiausią Sovietų prezidiumą atpalaiduoti juos nuo sovietinės pilietybės, sumokant 500 rublių, tenka pareikšti štai ką:

Tiem lietuviams, kurie, įgydami Kanados pilietybę bei prisiekdami, atsisakė nuo iki tol turėtos pilietybės, ir čia gimusiam jaunimui nederą, kaip teisiškai esantiems vien Kanados piliečiais, kreiptis į sovietines įstaigas teirautis, ar jie laikomi Sovietų piliečiais.

Užuot pareiškus principinį protestą prieš šį priverstinį "i-pilietinimą", toks kreipimasis arba pinigine duokle paremtas ir žinių apie besiteiraujantį suteikiantis prašymas atpalaiduoti yra ne vietoj ypač dėl to, kad Kanada (taip pat Amerika) nepripažįsta dvigubos pilietybės (taigi ir Sovietų primetamos kanadiečiams "pilietybės") ir kad Kanados, JAV-bių ir kitų šalių vyriausybės dar nėra viešai pareiškusios savo galutinio nusistatymo dėl šio įstatymo.

Be to, reikia turėti galvoj ir tai, jog šis totalitarinės valdžios išleistas įstatymas, pažeidžiantis Vakarų pasaulio laisvojo žmogaus teises ir tarptautinės moralės principus, yra pagrįstas

Maskvos politinės hegemonijos siekiais: prisirišti paveldimybės saitais milijonus žmonių, jos nepakenčiančių ir su ja kovojančių šiapus uždangos.

Norintiem vykti į Sovietų Sąjungą patartina pasiskaityti Kanados užsienio reikalų ministerijos pasų skyriaus dalinamą įspėjimą, išspausdintą 1979 metų laidos knygutėj *Bon voyage, mais...*

Savaime aišku, nepriklausomos Lietuvos piliečiams dera visiškai ignoruoti šį okupanto įstatymą, siekiantį užnerti nelaisvės kilpą ir laisvame užsieny gyvenantiems.

Torontas, 1979 liepos 6
Dr. Jonas Žmuidzinas
Lietuvos generalinis konsulas Kanadai

Negalintiems iš Lietuvos atsikviesti artimųjų

JAV kongreso komisija Europos saugumo ir bendradarbiavimo reikalams ruošia sąrašą asmenų, kurių Amerikoje gyvenantieji negali atsikviesti apsilankyti ar nuolat čia apsigyventi iš Varšuvos pakto valstybių. Toks sąrašas jau buvo sudarytas 1977 spalio mėnesį. Dabar jį norima patikrinti ir papildyti pagal dabartinę padėtį. Tuo reikalu komisijos pirmininkas kongresmanas Dante B. Fascell kreipėsi į Amerikos Lietuvių Tarybą, prašydamas tikslų informacijų apie lietuvių.

Visi lietuviai, kurie turi sunkumų atsikviesti savo artimuosius iš Lietuvos, prašomi tuojau atsitišti šias informacijas:

1. Prašytojo vardas, pavardė ir adresas.
2. Kada buvo pirmą kartą pasiųstas kvietimas, kiek kartų iš viso buvo siųsti kvietimai ir kada paskutinį kartą buvo atmetas prašymas išvažiuoti.
3. Pažymėti, kuriuo tikslu kviečiama: apsilankymui, šeimos suvienijimui, vedybom ar šiaip emigracijai.

Jei kviečiamas šeimos narys apsilankymui ar nuolatiniam apsigyvenimui, reikia pažymėti kviečiančių gimininių vardus, pavardes, adresus ir giminystę.

Jei kviečiama vedybom, reikia duoti kviečiančio sužadėtinio vardą, pavardę ir adresą.

Jei siekiama emigracijos dėl kitų priežasčių, reikia tas priežastis nurodyti (politinės, tautinės, religinės ir pan.) ir pažymėti kraštą, į kurį kviečiamasis nori emigruoti.

Jei yra kokių kitų faktų ryšium su kvietimu, reikia taip pat pažymėti. Pvz., jei kviečiamasis susilaukia kokių nors sunkumų, jei yra priežasčių, dėl kurių išvažiavimas turi įvykti be atidėliojimo ir pan.

Visas šias informacijas siųsti tuojau šiuo adresu: Lithuanian American Council, 2606 W. 63rd Street, Chicago, Illinois 60629.

LAWRENCE, MASS.

Metinis piknikas

Šv. Pranciškaus parapijos metinis piknikas numatomas rugpjūčio 12 savoj Palangos vasarvietėje, prie ežero. Piknikui vadovaus parapijos darbuotojas Jonas Stakelionas, virtuvei — Jona Lisauskienė.

Bažnyčios viduj kai kur sienų tinkas buvo nubyrėjęs, dabar pataisytas, užlygintas. Šv. Vardo draugija tam tikslui paaukojo 1000 dol.

Religinės pamokos vaikams ir jaunimui vasaros metu vyksta parapijos salėj 3 kartus per savaitę po 2 valandas. Dėsto mokytojas Jonas Lukas.

-o-

Jonas Stundza Sr., visuomenės veikėjas, kuris turi teisę padėti kunigam bažnyčioje dalyti komuniją, nešti ją ligoniams į namus, ligonines ir prieglaudas, birželio pabaigoj turėjo širdies ataką, gydėsi ligoninėje ir dabar baigia gydytis namie.

J. SK.

Jei yra kokių neaiškumų, galima pasiteirauti telefonu (312) 778-6900 tarp 9 ir 2 val. p.p. Jei po pasiųsto Altai pranešimo įvyktų kokių pasikeitimų su kvietimais, reikia tuojau, ne vėliau kaip rugpjūčio 15, vėl pranešti Altai.

Surinktos informacijos bus perduotos minėtai komisijai Washingtone ir bus JAV-bių panaudotos ryšium su artėjančia Madrido konferencija, siekiant, kad būtų duotas leidimas kviečiamiesiems išvykti.

Amerikos Lietuvių Taryba

WORCESTER, MASS.

Labdaros Draugijos aukos

Birželio 9 Maironio Parke įvyko Liet. Labdaros Draugijos susirinkimas. Draugija nutarė kiekvienam lankančiam universitetą studentui duoti 150 dol. stipendiją. Studentai turi užpildyti tam tikslui paruoštus blankus. Stipendijų įteikimas bus rugpjūčio 15 Maironio Parke. Bus kuklios vaišės. Draugija kviečia atsilankyti studentus ir jų tėvus. Jaunimas susipažins su Draugija, kuri duoda stipendijas, ir drauge pamatys, kaip atrodo Maironio Parkas.

Lituanistinei mokyklai Draugija paskyrė 150 dol. Skautams — 75 dol. Tie pinigai buvo skirti skautų sporto šventės trofėjams. Toji sporto šventė buvo birželio 23-24 Maironio Parke. Tai buvo dvidešimt antroji Atlanto rajono sporto šventė.

Vėžių vakarienė

Liepos 3 Liet. Labdaros Draugija Maironio Parke surengė vėžių vakarienę. Kas nenorėjo vėžių, tuos Parko šeiminkė E. Kauševičienė pavaišino dešrom su kopūstais. Vakarienės metu vieną valandą alų gerti davė nemokamai, moterim buvo vaisių sunka. Į vakarienę prisirinko labai daug žmonių.

Šaulių kultūrinis savaitgalis
Naujosios Anglijos šaulių rinktinės pirmininkas A. Zenkus painformuoja visus šaulius, kad šiais metais Darbo dienos savaitgalį bus Naujosios Anglijos šaulių rinktinės suvažiavimas lietuvių pranciškonų sodyboje. Kennebunkporte, Maine. Kambarius jau galima dabar užsisakyti. Rašyti Franciscan Guest House, Kennebunkport, Maine 04046. Tel. 207 967-2011.

Serga

Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopos garbės narys A. Venclauskas yra susirgęs ir guli Hahnemann ligoninėje. Linkim greit pasveikti.

Koncertas

Birželio 2 šaulių kuopa Maironio Parke surengė koncertą. Programą atliko Montrealio Aušros Vartų parapijos vyrų oktetas, vadovaujamas Madame Madeleine D. Roch. Koncerto pradžioje svečius pasveikino kuopos pirm. V. Gedmintas. Oktetas padainavo: Mes žengiam — J gaidelio, Atėjau prie lūšnos — S. Sodeikos, Jau žirgelis pabalnotas — Dambrasuko, Kalniškės mūs., partizanų daina — A. Mikulskio, Suidės vėl laisvės dainos — B. Jonušo, Kur tas šaltinėlis

— J. Karoso. Pianu palydėjo oktetu vadovė Madeleine D. Roch. Toliau solistas Antanas Keblys atliko šias dainas: Eik, jaunuoli, namo — H. Perkins, Oi girežle, griežlele mano — A. Brazinsko, Augau pas tėvelį — L. Abariaus, Stok ant akmenėlio — J. Jurgučio. Bisui padainavo dar vieną dainą. Akomponavo pati oktetu vadovė.

Antroje dalyje oktetą papildė du choro jaunuoliai — V. Spudis ir P. Mališka. Kartu su solistu A. Kebliu padainavo: Baltos gėlės — J. Švedo; be solisto — Šiltas, gražus rudenėlis — J. Gruodžio, Ala Claire Fontaine, prancūzų liaudies daina — A. Filiatraut, Stovi žirgeliai — J. Karoso, Uždek žvaigždes — V. Juozapaičio, Naktis graži — A. Jasenauskio, Ant Nemuno — V. Juozapaičio.

Pabaigoje kuopos sekretorė E. Gorodeckienė ir kultūrinių reikalų vedėja A. Maskeliūnienė vyrams prisegė po chrizantemą, kuopos pirmininkas muzikai Madame Madeleine D. Roch įteikė rožių. Publikai labai plo-

PHILADELPHIA, PA.

Joninių vakaras

Pietinės New Jersey Lietuvių Bendruomenės apylinkė, esanti netoli nuo Philadelphia, pagal senąją tradiciją birželio 23 gražioj Bronės ir Kazimiero Gasparėnų sodyboj, Delran, N.J., su ruošė Jonines. Atsilankė nemažas būrys svečių. Šiais renginiais LB apylinkė nori išlaikyti gražiuosius šv. Jono šventės išvakarių papročius, daugely Lietuvos vietovių iki pat nepriklausomybės netekimo mūsų jaunimo su pakilia nuotaika puoselėtus.

Vakaronę pradėjo dr. Albinas Šmulskštys, apylinkės pirmininkas. Pasveikinęs Jonus, Janinas, Antanus bei Antaninas, nusi-skundė, kad negalėjo atvykti kai kurie programos atlikėjai. Daktaras, turįs stiprių polėkių į literatūrą, poeziją ir kitus menų, susirinkusius linksmino humoristinėmis eilėraščiais bei dainomis.

Dr. Albinas Šmulskštys energingai jungiasi į visuomeninę veiklą. Jis plačiai žinomas savo paslaugumi mediciniškai pataravimui bei finansine parama įvairiuose pagalbos reikalinguose užmojuose.

Sol. Ona Šalčiūnienė gražiai padainavo mūsų liaudies dainų.

Dvi iškilios lietuvaits Lietuvos atsiminimų radijo dienoje birželio 17 Lakewood, N.J. Kairėje 1979 metų "Miss Lithuania" — Linda Jadelytė iš Clinton, N.J. Jai gėles įteikia 1978 metų "Miss Lithuania" — Alė Kvedaraitė. Nuotr. Ed. Sulaičio

jant, bisui jie dar padainavo: Aras ir Gaudžia trimitai.

Madame Madeleine D. Roch yra prancūzė, Aušros Vartų parapijos vargonininkė, su didele meile ir pasišventimu vadovauja parapijos chorui ir šiam oktetui. Nors lietuviškai nemoka, bet lietuvių dainas supranta ir jas puikiai interpretuoja.

Po koncerto šaulės visus pavaišino vakariene.

Kitą dieną oktetas giedojo Šv. Kazimiero bažnyčioje. Oktetą pusrūčiai buvo Liet. Piliečių klube, kuriam pirmininkauja E. Tamulevičius.

Baigė mokslo metus

Aušros Vartų lituanistinė mokykla birželio 2 baigė mokslo metus. Šiais metais mokykla veikė Šv. Kazimiero parapijos mokyklos patalpose. Dirbo šios mokytojos: J. Dabrilienė ir N. Pranckevičienė.

Seimas

Liet. Kat. Moterų Sąjungos 38-tas seimas šiemet bus Chicagoje rugpjūčio 8-11. Kiekviena kuopa turi pasiųsti savo atstovus.

J.M.

ST. PETERSBURG, FLA.

Birželio skaudžiųjų įvykių minėjimas pradėtas pamaldomis Holy Name bažnyčioj birželio 10. Mišias užprašė St. Petersburgo LB apylinkė. Taip pat LB iniciatyva klubo salėj po kelių dienų išdalinta 100 paruoštų laiškų prez. Carteriui ir Valstybės sekretoriui Vance dėl Petkaus ir Gajausko išlaisvinimo. Birželio 14 minėjimas vyko klubo salėj. Abi šaulių kuopos dalyvavo su vėliavom. Po JAV ir Lietuvos himnų atidarymo žodį tarė klubo pirm. Kl. Jurgėla. Programai vadovavo A. Karnienė. Po kun. T. Degučio, OFM, invokacijos pagrindinę kalbą pasakė dr. J. Kriaučiūnas iš Putnam, Conn. Klubo choras, vadovaujamas muz. P. Armono, padainavo eilę dainų. Paskutinėj J. Strolo giesmėj "Parveski, Viešpatie" solo partiją atliko Rimas Karnavičius.

Lietuvos vyčių St. Petersburgo kuopa birželio 21 lietuvių klube svarstė artėjančio Lietuvos vyčių seimo, savos vėliavos įsigijimo, popiežiaus bei vyskupo pasveikinimo ir kitus reikalus. — L.Ž.K.

LB krašto valdybos pirmininkus — Vytautą Volertą ir Juozą Gailą — ir kelis krašto v-bos narius. Apylinkė žinoma ir savo solistėmis — Ona Šalčiūniene ir Gene Ugianskiene.

Šiuo metu apylinkės reikalais nuoširdžiai rūpinasi dr. Albinas Šmulskštys, Bronė Karaškienė, Jadvyga Šmulskštienė, Antanas Jankauskas ir Birutė Šidlauskienė.

-o-

Balto Philadelphia skyriaus metiniame susirinkime išrinkta valdyba pareigomis pasiskirstė taip: Feliksas Andriūnas — pirm., kun. Kajetonas Sakalauskas — vicepirm., Antanas Gailiūšis — izd., Vytautas Šuopys — sekr., Alfonsas Kazickas — narys. Revizijos komisija: Juozas Lukas, dr. Albinas Šmulskštys ir Mykolas Čepulis. Naujoji valdyba planuoja rudenį paminėti Balfo 35 metų veiklos sukaktį.

JAV LB IX-osios tarybos rinkimai Philadelphiajioj praėjo sklandžiai. Balsavime dalyvavo 34 nuošimčiais daugiau, negu paskutiniuose rinkimuose. Buvo praversta propaganda per radiją, spaudą ir laiškais. Gausaus balsuotojų skaičiaus dėka LB Pietinė apygarda vietoj ankščiau turėtų trijų tarybos narių pravedė keturis. Rinkimais nuoširdžiai rūpinosi pirm. Feliksas Andriūnas ir kiti komisijos nariai.

B.V.

Alfas Brinka, dramų aktorius, staiga mirė liepos 17 Chicagoje. Palaidotas liepos 21.

— **Marijona Palukaitienė**, 84 metų, mirė liepos 16 Pilviškiuose, Lietuvoje. Palaidota liepos 18. Liko du sūnūs Lietuvoje — Juozas ir Justinas, Amerikoje — sūnus kun. Teofilis Palis-Palukaitis, kuris yra amerikiečių parapijos klebonu Pittsburg, Calif.

— **Apie Lietuvą** parašė Milano dienraštis Il Giornale liepos 1 numeryje, prisiminė ryšium su naujai paskirtais kardinolais. Rašo, kad 15-tasis kardinolas esąs lietuvis, Vilniaus vyskupas Julijonas Steponavičius. Mini ir tą faktą, kad dabartinis popiežius savo kardinolišką skrybėlę pasiuntė į Vilnių. Šio italų laikraščio iškarpą Darbininko administratoriui Tėvui Petriui Baniūnui atsiuntė italė Luisa Bernasconi Volontieri, gyvenanti San Donato-Milano. Tėv. Petras Baniūnas karo metu buvo Italijoje ir ten pasižymėjo plačia labdara tarp italų ir tarp lietuvių. Jo labdaros talkininkė ir buvo minėta italė.

— **Neringos 10-ojo stovykloj**. West Brattleboro, Vermont, stovyklauja 116 mergaičių, suvažiavusių iš 20 valstijų, net iš Californijos, Arizonos, Texas, Colorado, Georgia, Floridos, Illinois, Ohio ir iš dviejų Kanados provincijų. Liepos 22 stovyklautojos vyko į lietuvių metinę susiartinimo šventę Putname, Conn., atlikti programos. Šiai lietuviškai stovyklai nuo 1943 vadovauja Nekaltai Pradėtosios Marijos seserys.

— **Detroit** Lietuviškųjų Melodijų — Lithuanian Melodies radijo, programa yra duodama per WMZK-FM stotį. Stotis dabar persikėlė į naujas patalpas, tuo pačiu pasikeitė ir lietuviškos programos adresas. Dabar yra: Lithuanian Melodies, 2056 CNB Bldg., Detroit, Mich., 48226. Lietuviškai programai vadovauja Algis Zaporackas.

— **Balto direktorių suvažiavimas** šiemet įvyks lapkričio 17 Šv. Kazimiero lietuvių parapijos salėj, Los Angeles, Calif.

— **Kario žurnalui** paremti Clevelande, Lietuvių Namuose, rugpjūčio 26 rengiamas vakaras. Iniciatyvos ėmėsi LKVS Ramovė Clevelando skyrius.

— **Tautos šventė** Clevelande rengiama rugsėjo 8-9. Šventę rengia LB apylinkė.

— **Dr. A. Kušlys**, Šveicarijos LB pirmininkas, siųsdamas \$1394.55 rašo: "Tai yra mūsų Šveicarijos lietuvių auka Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresui". JK finansų komitetas reiskia nuoširdžią padėką Šveicarijos lietuviams.

— **San Francisco, Calif.**, bei jo apylinkėse gyvena arti 500 lietuviškų šeimų, kurias jungia LB apylinkė. Valdybai pirmininkauja R. Pažemėnas. Suorganizuotas vaikų darželis ir lituanistinė mokykla. Jai vadovauja Živilė Rawson. Kadangi lietuviai labai išsisklaidę, pasitenkinama keliais metiniais renginiais — Vasario 16 minėjimu, pora išvykų į gamtą, metiniu rudens baliumi ir kalėdine eglute vaikams.

— **Rimas Vainorius**, lietuvis, įrašytas kaip antrojo vieneto režisierius Paramount Pictures filme "Players". Apie tai mini Arėjo Vitkausko World-Wide News Bureau pasaulinė skiltis "American Scene".

— **Nauji Darbininko skaitytojai**: A. Januškevičienė, Milton, Mass., P. Ambraziejus, W. Roxbury, Mass., V. Simons, Gardner, Mass. Užsakė kitiem: A. Moriarty, Quincy, Mass. — E. Dausa, Watertown, Mass. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Naujiem skaitytojams Darbininko prenumerata pirmiem metam tik 10 dol. Atnaujinant visiems 13 dol. metam.

Iš Lietuvos K.B. Kronikos Nr. 37

(atkelta iš 1 psl.)

Religinės procesijos ir apeigoms lauke reikalaujama specialaus rajono vykdomojo komiteto leidimo (50 str.).

Jeigu ateistai turi teisę organizuoti eisenas, ruošti festivalius ir įvairias civilines šventes viešose vietose, tai lygiai tokią pačią teisę privalo turėti ir tikintieji. Tačiau per visą pokario laikotarpį nė vienai Lietuvos religinei bendruomenei nebuvo duotas leidimas religinei eisenai už šventoriaus ribų (išimtis daroma tik kunigų laidotuvių procesijai).

50-sis straipsnis draudžia kunigui atlikti religines apeigas tikinčiųjų butuose pvz., pakrikštyti sergantį kūdikį, pašventinti namą ir kt. Šį draudimą tikintieji laiko antikonstituciniu kišimusi į privatų piliečio butą ir jo sąžinės reikalus. Šis straipsnis draudžia be vykdomojo komiteto leidimo net 3-4 tikintiesiems bendrai melstis lauke, miške ir net privačiuose tikinčiųjų butuose. Religines apeigas leidžiama atlikti tik prašant sunkiai sergančiam arba mirštančiam ligoniui. Taigi vykdomajam komitetui paliekama teisė spręsti, kada ligonis tikrai yra mirštantis arba sunkiai sergantis. Pavyzdžiui Moldavijos TSR teritorijoje reikalaujama, kad gydytojas raštiškai paliudytų, jog ligonis tikrai sunkiai serga, ir tik tada kunigui galima tikėtis gauti vykdomojo komiteto leidimą aplankyti ligonį.

Jeigu tarybinė vyriausybė vers kunigus ir tikinčiuosius laikyti šių antihumanikių, antikonstitucinių prieštaraujančių Visuotinei Žmogaus teisių deklaracijai ir kitiems tarptautiniams TSRS susitarimams Nuostatų, tautoje bus sukeltas sąmyšis, milijonai tikinčiųjų pasijus nuskriausti ir pažeminti. Todėl mes dėl aukščiausių išdėstytų motyvų prašome TSRS ir LTSR Aukščiausios Tarybos Prezidiumus šiuos Nuostatus kuo greičiau atšaukti.

Tikinčiųjų teisėms ginti
Katalikų Komiteto nariai
kunigai:

Jonas Kauneckas
Alfonas Svarinskas
Sigitas Tamkevičius
Vincas Velavičius
Juozas Zdebskis
-o-

Visose Lietuvos vyskupijose kunigai rašo sovietinei valdžiai pareiškimus, protestuodami prieš Religinį susivienijimą nuostatų ir pareiškdami nusistatymą jų nevykdyti.

Religijų reikalų tarybos įgaliotinis P. Anilionis, sužinojęs apie parašų rinkimą, solidarizuojantis su TTK Katalikų Komiteto dokumentu Nr. 5, perspėjo vyskupus ir valdytojus, kad šie uždraustų kunigams pasirašinėti po tokios rūšies pareiškimais. Panevėžio vyskupijos vysk. Romualdas Kriščiūnas perdavė dekanams P. Anilionio įsakymą. Kunigai masiškai pasirašo po protesto pareiškimais. Pareiškimus pateiksime kitame "LKB Kronikos" numeryje.

Europinio Sąjūdžio posėdžiai

Int. A. Venskų, Europinio Sąjūdžio lietuvių komiteto gen. sekretorius, gegužės 8 d. vyko Hagoje (Olandijoje) šio sąjūdžio vyriausio komiteto posėdyje.

Po posėdžių E. S. vyriausio komiteto nariai, kaip garbės svečiai, buvo pakviesti dalyvauti V. Europos savivaldybių kongrese, kurį atidarė Olandijos karalienė Julijona.

Birželio 8-9 A. Venskų dalyvavo Europinio Sąjūdžio tarybos ir vyriausio komiteto posėdyje Paryžiuje. Jie vyko Prancūzijos Seimo Rūmuose.

Visuose šiuose posėdžiuose svarstyti naujo Europos parlamento klausimai ir Europos kraštų konkreti akcija šioj institucijoj. (E.S. Lietuvių K-teto Informacija)

Vaizdelis iš Baltimorės lietuvių festivalio. Nuotr. L. Surdok

IŠ PAVERGTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

(atkelta iš 1 psl.)

vaujamas R. Andriuskevičiaus. Mišrių chorų pirmoji vieta teko Klaipėdos mokytojų namų chorui, vadovaujamam G. Purlio, antroji vieta — Marijampolės maisto pramonės automatų gamyklos chorui, vadovaujamam P. Povilionio, trečioji vieta — Panevėžio kabelių gamyklos chorui, vadovaujamam N. Afanastjevos. Šie visi chorai varžėsi netituluotų chorų grupėje. Atskirą kategoriją sudarė tituluotieji chorai (kuo nors atžymėti ankstesnėse varžybose). Čia pirmą vietą teko Lengvosios pramonės ministrijos chorui "Aidui", vadovaujamam J. Vanačo, antra vieta — Panevėžio prekybos valdybos chorui "Vilniaus", vadovaujamam G. Viržonienės, trečia vieta — Kauno klinikinės ligoninės chorui "Kanklės", vadovaujamam P. Jurkonio. Buvo dovanų ir už atskirus atliktus muzikos kūrinius. Už St. Šimkaus dainą "Atsisveikinimas su giria" dovaną gavo Marijampolės maisto pramonės automatų gamyklos choras. Paskirta ir gana daug smulkesnių dovanų.

— Panevėžys yra smarkiai augantis Lietuvos miestas. Spauldoje rašoma, kad 1970 m. Panevėžyje buvo tik 70,000 gyventojų, o 1979 m. jau yra 102,000 miestas išsiplėtęs į 2610 hektarų plotą. Naujus gyventojus traukia išaugusi Panevėžio pramonė. Mieste veikia 28 stambesnės įmonės. Garsi yra "Ekranas" gamykla savo gaminamais kinekopais, reikalingais spalvotai televizijai. Panevėžyje taip pat gaminami agregatai elektroninės skaičiavimo mašinoms. Miestas galis didžiulius kompresorius, stiklo gaminius, baldais, linų apdirbimu, cukraus fabriką. Kultūrinėje srityje Panevėžys gali pasigirti savo dramos teatru. Pas režisierių Juozą Milutinį pasimokyti atvyksta teatralai iš "plačiosios tėvynės". Jam ir partinė cenzūra kiek atlaidesnė. Mieste veikia 14 vidurinių mokyklų, 7 technikos mokyklos, Kauno politechnikos instituto vakarinis fakultetas, net 33 vaikų darželiai. Nauji miesto rajonai dygsta į šiaurę ir į šiaurės vakarus nuo senojo Panevėžio. Spauldoje rašoma, kad stengiamasi apsaugoti gražų Nevėžį nuo užteršimo, kad didieji keliai nukreipti į užmiesčius.

— Prisimintas liaudies švėjtėjas ir rašytojas Antanas Tatarė (1805-1889). Šakių rajono lietuvių kalbos sekcija šiais metais tradicinę lietuvių kalbos ir literatūros dieną skyrė A. Tatarės atminimui. Rašytojo gimtąjame Rygiškių kaime atidengta atminimo lenta. Minėjimas vyko Griškabūdžio kultūros namuose. Buvo perskaitytas A. Zalatoriaus referatas, analizuojąs A. Tatarės kūrybą. Apie rašytojo gyvenimą ir darbą kalbėjo iš Vilniaus atvykę aukštosios muzikos mokyklos dėstytojas J. Kazlauskas, B. Kazlauskienė, kalbininkas K. Ulyvdas ir prof. J. Pikėlingis.

— Druskininkuose projektuojamas didelis visuomeninio maitinimo kompleksas "Asta". Tuo vardu dabar veikianti valgykla yra Druskininkams per maža.

Projektą paruošė Vilniaus ir Rygos architektai. Jie ir buvo suvažiavę į Druskininkus. Geresnis pasiūlymą vilniečių projektas, kurį paruošė arch. J. Anuškevičius ir arch. Č. Šliažas. "Astojė" būsiąs 120 vietų restoranas, trys pokylių salės aštuoniasdešimčiai dalyvių, 200 žmonių valgykla. Vertinimo komisija priėmė vilniečių projektą.

— Neseniai Vilniuje išleista 10,000 egz. tiražu vertinga bibliografo Levo Vladimirovo knyga "Knygos istorija" (556 psl.). Autorius joje apžvelgia rašto ir spaudos kelią nuo seniausių laikų iki dabarties. Apžvelgiami senovės Rytai, Egiptas, Graikija, Roma, arabų įnašas, siekiama net Kinija, Indija, plačiau sustojama prie rašytinio žodžio istorinėje praeities Lietuvoje. Knyga, suprantama, parašyta marksistiniu metodu, bet istoriniai faktai yra kruopščiai surinkti ir pažinimui naudingi.

— Kėdainiuose vykstančios didelės statybos — devynių aukštų gyvenami namai — už daugiau kaip 15 milijonų rublių, suprojektuotas naujas mikrorajonas, kuriame sutilpsį 18 tūkstančių žmonių.

Pr. N.

Okupuotoj Lietuvoj

Domininkas Viščinis, kilęs iš Druskininkų, kovo 30 mirė Vilniuje, baigdamas 76-uosius metus. Mokėsi Vilniaus lietuvių mokytojų seminarijoje, bet jos nebaigė, nes 1927 ją uždarė Lenkijos administracija. Po keleto metų pertraukos mokytojo diplomą jis įsigijo mokytojų seminarijoje Lenkijos gilumoje. Grįžęs į Vilniaus kraštą, suorganizavo ir kurį laiką vedė mokyklą lietuvių kaime Jaskonyse, netoli Druskininkų. Bet tuoj buvo ištremtas į Lenkijos pajūrį, kur jį užtikio Vokietijos žygis į Lenkiją. Kai šį žlugdo, velionis grįžo į Vilnių, kur buvo mokyklų vedėju ligi antros bolševikų okupacijos. Pasibaigus karui, jis suorganizavo Druskininkuose pirmąją lietuvių gimnaziją ir jai vadavo eilę metų. Vėliau buvo perkeltas gimnazijos direktoriumi į Prienų, o dar vėliau — į Uteną. Sulaukęs pensijos, velionis grįžo į Vilnių. Jo laidotuvis dalyvavo senieji vilniečiai, daugybė jo mokinių, plačioji lietuvių visuomenė. Taip kovotojas dėl Vilniaus atgulė jo kaimeliuose. Prie Bostono gyvena jo jaunesnysis brolis Petras Viščinis, Laisvės Varpo radijo vedėjas.

-o-

Šarūnas Žukauskas, atlikęs šešerių metų bausmę koncentracijos stovykloje, grįžo į Lietuvą. Buvo nuteistas 1973 už tariamą antisovietinę veiklą, kuri reiškėsi jo susidomėjimu Lietuvos istorija, įskaitant net tokius įvykius, kaip Molotovo-Ribbentropo paktas, kuriuo sutartas Lietuvos laisvės užgniaužimas. Koncentracijos stovykloje Šarūnas Žukauskas tiek sunyko, kad jį sunkiai atpažino net jo artimieji. Bet morališkai jis nėra palaužtas. Gimęs 1950, taigi dabar teturi 29 metus. Tai jau komunistinės santvarkos produktas, išlikęs ištikimas lietuvių tautai ir jos interesams.

Baltimorės lietuvių festivalyje prie LB informacijos stalo pasitarti susitiko S. Čipkienė, S. Surdokienė, G. Radžiuviene ir M. Noreikienė.

Baltimorės lietuvių festivalyje informacijas teikia Linas Surdokas.

BALTIMORĖS ŽINIOS

Pavergtųjų tautų prisiminimai įvyko Šv. Alfonso bažnyčioje per lietuviškas pamaldas sekmadienį, liepos 22. Mišias aukėjo kun. A. Dranginis. Jis pasakė ir pamokslą dviem kalbom, ragindamas visus vieninai dirbti, kad būtų išlaisvinta Lietuva.

landelėj trisdešimt su viršum metų.

Marytė Ona Karevičiūtė ir William Price Fowler, Jr. susituko Šv. Alfonso bažnyčioje liepos 21 per 11 val. ryto mišias. Jų moterystę palaimino kun. A. Dranginis. Po mišių jaunavedžiai su savo tėvais, giminėmis ir svečiais gražioj Martins West salėj linksmoj puotoj maloniai praleido laiką.

Jonas Obelinis

NAUJAUSI LEIDINIAI

S. Maziliauskas, Merkelis Giedraitis, 7 dol., kietais viršelais 10 dol.

Kun. dr. J. Gutauskas, Didžiųjų Bendrijos tėvų mintys, 7 dol.

Kl. Jūra, Monsinoras Z. Ignatavičius, 10 dol.

J. Gliauda, Perlojos respublika, premijuotas romanas, 7 dol.

J. Kralikauskas, Įkaitė Vilniaus akmenys, prem. romanas, 5 dol.

A. Baronas, Laivai ir uostai, romanas, 7 dol.

ŠACHMATAI

Veda Kazys Merkis

VII Spartakiados baigminės šachmatų varžybos vyko Maskvoje. Parodos paviljone, liepos 11-23, o Vilniui nuo liepos 21 iki rugpjūčio 3 vyksta Spartakiados krepšinio baigminės.

Alytų įvyko Lietuvos VJSM vaikų ir jaunių šachmatų pirmenybės, kuriose rungėsi 130 žaidėjų. Vaikų grupėj I v. laimėjo plungietė R. Bajoraitė ir vilnietis G. Seirukovas. Jaunių grupėj: I. N. Rutkauskaitė (Jonava) ir D. Linauskas (Kėdainiai).

USCF jubiliejinės 1939-79, US OPEN 1979 šachmatų pirmenybės įvyks Chicagoje, Palmer House patalpose, liepos 29-rugpjūčio 11. Prizų fonde — \$13,500. Pirmų dešimties vietų laimėtojam paskirta \$3000, 2000, 1000, 750, 500, 400, 350, 300, 250 ir 200. Atskirai paskirta: ekspertam \$500 ir 250; po tiek pat gaus A, B, C, D ir E klasių laimėtojai, o Unrated — \$200 ir 100. Visais turnyro reikalais kreiptis į Richard Verber, 724 W. Camelia, Chicago, IL 60657.

Spartakiados šachmatų varžybose rungėsi 17 rinktinų trijuose pogrupiuose. Lietuvos rinktinė: G. Piešina (Vilnius), A. Butnorius (Kaunas), D. Lapienis (V.), V. Mikėnas (V.), G. Rastenis (V.), L. Ševeliovas (Klaipėda), V. Majorovas (Plungė), R. Kartanaitė (V.), V. Kaušlaitė (K.). Atsarginis — P. Ragelis (K.). Vadovai — Lietuvos šachmatų federacijos pirminkas L. Puskunigis ir respublikinio šachmatų klubo direktorius L. Gerškovičius (V.). Treneriai — tm M. Podgajecas (Odesa) ir meistras A. Malevinskis (Klgr.). Lietuvos rinktinė rungėsi I pogrupy. Po 4 rungtynių pirmavo šiam pogrupy Ukraina — 28.5 tš., Leningradas — 23.5, Uzbekistanas ir Lietuva — po 15 tš., Kirgizija — 14, Turkmenija — 12 tš.

M. Kvietytė, Peteliškių sala, pasakos vaikams, 4 dol.

B. Vaivorytė, Viltrakių vaikai, prem. vaikams apysakaitės, 4 dol.

Persiuntimui pridėdama 50 c. Šios bei kitos lietuviškos knygos ir lietuviškos muzikos plokštelės gaunama Darbininko administracijoj, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

1979 M. KELIONĖS Į LIETUVĄ,

RYTŲ IR VAKARŲ EUROPA

Nuo devynių iki penkiolikos dienų

15 DIENŲ — LIETUVOJE, RUSIJOJE & ITALIJOJE:
5 naktys Vilniuje, 3 Maskvoje, 5 Romoje

Liepos 24 d. — Rugpj. 7 d. \$1,249.00

VISOMS KELIONĖMS ĮSKAITOMA:

- Išvykimas iš Bostono, New Yorko ir Chicago via Lufthansa, Northwest Orient ir SAS
- Vienos dienos ekskursija į Kauną, pusė dienos Trakuose
- Įžymybių apžiūrėjimo kelionės
- Prityrusių kelių palydovų ir vadovų patarnavimai
- Iš kitų miestų galima jungtis su papildomu mokėsiu

Atstovai:

Worcester, Mass. — B. Svikienė (617) - 798-2868

Dėl daugiau informacijų ir rezervacijoms prašome kreiptis į:

BALTIC TOURS

8 White Oak Road
Newton, Ma. 02168

Tel. (617) — 969-1190

Sutvarkome dokumentus norintiems išsikviesti gimines iš Lietuvos arba norintiems ilgesnį laiką pabūti Lietuvoje.

9 DIENOS — LIETUVOJE & RUSIJOJE:
5 naktys Vilniuje, 2 Maskvoje

Rugs. 20 — 28 d. \$849.00
Rugs. 27 — Spal. 5 d. \$849.00

11 DIENŲ LIETUVOJE & LENKIJOSJE:
6 naktys Vilniuje, 2 Varšuvoje

Rugs. 6 — 16 d. \$849.00
Spal. 11 — 21 d. \$779.00

12 DIENŲ — LIETUVOJE & LENKIJOSJE:
6 naktys Vilniuje, 3 Varšuvoje

Rugs. 9 — 21 d. \$959.00

MINKŲ RADIOJO PIKNIKAS

Seniausia lietuviška radijo programa Naujojoje Anglijoje rengia savo 45 metų sukaktuvinį pikniką rugpjūčio 12 gražiamie lietuviškame Romuvos parke, 71 Claremount Ave., Brocktone.

Kaip kas metai, taip ir šiemet bus naudingų laimėjimų ir įžan- gos dovanos: 100 dol. indėlis So. Bostono Savings Banke, 100 dol. pinigais — dovana Juozo Kairio, sav. Fitzmaurice Motor Sales iš Brocktono; kelionė į New Yorką ir atgal — kongresmano Joe Moakley dovana, gintarinis žiedas — Baltic Tours dovana ir kiti laimėjimai.

Programą 4 val. popiet pradės Etnografinis ansamblis, kuriam vadovauja Ginta Kupčinskienė. Šoks Bostono tautinių šokių grupė, kuriai vadovauja Ona Višakienė, bus renkama N. Anglijos iškilioji lietuvaite. Šokiams

gros Mickey Haberek orkestras. Bus dovanos šokių laimėtojams. Geriausius šokėjus ir iškilioją lietuvaite išrinkti šio komisija: Ona Ivaškienė, Laima Kontautienė, buvusi iškilioji lietuvaite 1951; Danielius Averka, Henrikas Čepas, Juozas Rente- lis.

Praeitų metų iškilioji mergina Jeanne Dowber iš Brocktono i- teiks šių metų lietuvaitei grožio kaspiną. Išrinktoji taip pat gaus statulą iš Bostono miesto bur- mistro Kevin H. White, gėlių puokštę iš Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuvės, 18 colių paausutą grandinėle, porą pa- auksutų auskarų. — Ketvirčio brangenybių krautuvės dovana iš So. Bostono.

Pikniko šeimininkas bus Vy- tautas Jurgėla, valgius gamins Monika Plevokienė ir jos talki- ninkės.

Rengėjai kviečia visus į šį linksmą, lietuvišką metinį pikni- ką. Autobusas iš Bostono išeis

1:30 v. popiet nuo Liet. Piliečių klubo. Kaina ten ir atgal — 4.50 dol. Įžanga į pikniką — 2 dol.

Steponas ir Valentina Minkai

Inž. Juozas Stašaitis liepos 14 šventė savo gimtadienį. Ta pro- ga jo pasveikinti susirinko per 60 šaulių ir kitų jo bičiulių bei svečių. Prisiminta ir tai, kad rudenį jis išeina į pensiją. Pa- sakyta daug gražių kalbų, ver- tinant sukaktuvinių lietuviš- kus ir krikščioniškus darbus. Pa- linkėta jam geros sveikatos ir ge- ros nuotaikos. Kalbėjo N. Angli- jos šaulių rinktinės kapelionas pranciškonas kun. Rafaelis Šakalys, šaulių rinktinės pirmininkas Algirdas Zenkus, Brocktono šau- lių kuopos pirmininkas Petras

Šaulys, Worcesterio šaulių kuopos pirmininkas Vladas Gedmintas, Lietuvių karių Bos- tone skyriaus pirmininkas inž. Bronius Galinis, LMK Federaci- jos Bostono klubo pirmininkė Elena Vasyliūnienė, svečiai: Elena Liutkonienė, Kazys Šimė- nas, Povilas Žičkus. Sukaktuvi- ninkui įteikta dovanų.

Sukaktuvininkas labai nuo- širdžiai visiems padėkojo. Sofija Stašaitienė visus svečius puikiai pavaišino.

Inž. Juozas Stašaitis mokslus baigė Lietuvoje, karo metu pasitraukė į Vokietiją, o vėliau į Prancūziją. Iš ten atvyko į Ame- riką, apsigyveno Brocktone. Čia įsitraukė į lietuvišką veiklą, globojo lituanistinę šeštadieninę mokyklą, kai ji negalėjo dirbti parapijos mokyklos patalpose. Aštuonerius metus mokykla vei- kė Stašaičių bute, Brocktone or- ganizavo skautus, leido savo du sūnus į pranciškonų gimnaziją Kennebunkporte. Ten irgi įstei-

Dr. Jonas Ulėnas

JONAS ULĖNAS GAVO DAKTARO LAIPSNĮ

Birželio 8 Politechnikos Insti- tute New Yorke Jonas Ulėnas gavo daktaro laipsnį (Ph. D.); sritis — "Operation Research". Ši mokslo sritis tiria metodus, kaip išspręsti uždavinius, kurie yra labai svarbūs, dideli, komplikuoti ir nepajėgiami išspręsti kitų mokslų bei inžinerijos šakų.

Jo disertacijos darbas buvo — "Simulation of the Effects of Organizational Structure Changes on Development Project Performance".

Jonas Ulėnas studijavo elektros inžineriją, 1956 baigė cum laude New Yorko miesto kolegij- ją bakalauro laipsniu. Studijų metu buvo išrinktas "Out- standing Electrical Engi- neering Sophomore", buvo pri- imtas į elektros inžinerijos gar- bės draugiją — Eta Kappa Nu ir į inžinierių garbės draugiją — Tau Beta Pi. Ši pastaroji atitin- ka humanitarų Phi Beta Kappa.

Magistro laipsnį gavo 1961 Brooklyno Politechnikos Institu-

te, Doktorato egzaminus išlaikė 1968. Laikė 12, tik 4 išlaikė be pataisų, iš jų jis tik vienas buvo "part time" studentas. Po to pradėjo rašyti disertaciją; rašymas tęsėsi dešimtį metų. Doktorato ruošimo metu buvo išrinktas į mokslininkų garbės draugiją Sigma Xi.

Jo profesinis darbas yra suriš- tas su skaičiavimo mašinomis — kompiuteriais. Jis yra juos konstruktavęs, juos programinęs kursuose, mokęs kitus inžinie- rius, kaip juos konstruoti.

Dabar jis yra sukūręs įmonę. Yra konsultantas kompiuterių srityje, savininkas ir presiden- tas Vetra Systems Corporation.

Besimokydamas jis dar rado laiko ir lietuviškai veiklai. Yra baigęs Maironio lituanistinę mokyklą, uoliai veikė ir veikia skautuose, studentų organiza- cijoje.

Naująjį daktarą sveikiname ir linkime kuo geriausios sėk- mės mokslo ir naujo verslo srity- je. (p.j.)

MIRĖ ŠIMTAMETIS DAIL. ADOMAS VARNAS

Liepos 19, ketvirtadienį, tru- putį prieš 9 v.r., staiga mirė šimtametis dail. Adomas Varnas, praeitą rudenį iškilmingai at- šventęs 100 metų sukaktį. Tai buvo pats seniausias lietuvių dailininkas pasaulyje, gal ir iš viso pats seniausias dailininkas.

Adomas Varnas, žymus mūsų dailininkas grafikas, tapytojas, lietuviškų kryžių tyrinėtojas, mokytojas ir švietėjas, sutapo su lietuviškosios dailės istorija, nes jis buvo vienas iš pirmų- jų dailininkų, kurie buvo baigę aukštuosius mokslus ir kurie reikšė savo profesijoje, dirbo Lietuvai.

Buvo gimęs 1979 sausio 1 Joniškėje, Šiaulių apskrityje. Mokėsi Joniškėje, Mintaujoje, Žemaičių kunigų seminarijoje Kaune, bet, jos nebaigęs, pasi- traukė ir išvyko studijuoti meno. Nuo 1900 studijavo Petrapilyje. Pagautas už lietuvišką veiklą, pabėgo iš kalėjimo ir nuo 1903

metų studijavo Krokuvos dailės akademijoje. (Krokvą tada valdė Austrija). 1905 išvyko į Šveicariją, kur studijavo Žene- voje. Ten jis ir baigė dailės studijas. Kaip dailininkas dirbo Sicilijoje, Paryžiuje. Į Vilnių grį- žo 1909 su prancūzišku pasu, bet pasilikti negalėjo. Išvyko į Galiciją ir Zakopanę. Ten tar- navo meteorologijos stotyje ir tapė peizažus. Į Lietuvą grįžo tik 1913 metais ir įsijungė į visuomeninį, politinį gyvenimą.

Lietuvių dailininkų parodose pradėjo dalyvauti nuo 1908 me- tų, mokytojavo nuo 1917 metų. Ilgiausiai dėstė meno mokyklo- je. Iš Lietuvos pasitraukė 1944, į Ameriką atvyko 1949. Visą laiką gyveno Chicagoje, kur tu- rėjo savo namus ir studiją.

Dailininko Varno palikimas yra labai didelis — tapybos darbai, grafika, portretai, šaržai. Chicagoje sukūrė didelį pa- veikslą Karaliaus Mindaugo vainikavimas. Domėjosi lietu- viškais kryžiais, dar prieš I-jį pasaulinį karą buvo išfotografavęs per 2000 kryžių.

Bostono parengimų kalendorius

Elenos Vasyliūnienės dailės darbų paroda nuo liepos 16 iki 27 Cambridge miesto biblio- tekoje.

Minkų radijo valandos gegu- žinė Romuvos parke Brocktone įvyks rugpjūčio 12.

Tautos šventės minėjimas, rengiamas Martyno Jankaus šau- lių kuopos, Brocktone įvyks rug- sėjo 9.

Tautos šventės minėjimas Lietuvių Piliečių Dr-jos salė So. Bostone įvyks rugsėjo 16.

Stepono Dariaus legionierių posto moterų pagelbininkų banketas įvyks rugsėjo 30.

Balfo Bostono skyriaus 35 metų sukakties minėjimas įvyks spalio 28 So. Bostono Lietuvių Piliečių Dr-jos salė.

Laisvės Varpo rudens koncer- tas Lietuvių Piliečių Dr-jos salė So. Bostone įvyks spalio 7.

Tautinių šokių sambūrio šo- kių vakaras Lietuvių Piliečių Klube So. Bostone įvyks spalio 13.

Dr. Vytenio Vasyliūno vargo- nų koncertas įvyks lapkričio 11.

Lietuvos kariuomenės sukak- ties minėjimas įvyks lapkričio 18.

LAŠVĖS VARPAS Sekmadieniais 11:30-12:00 val. 1430 banga iš WWEL 12:10-1:00 val. 1460 banga iš WBET Vedėjas Petras Viščiūnas 173 Arthur St., Brockton, MA 02402 Telef. (617) 586-7209

BOSTON, MASS. — WNSR 1360 bangos sekm. nuo 1 iki 1:30 val. Veda S. ir V. Minkai, 502 E. Broad- way, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268-0489. Parduodamas Darbinin- kas. Didelis lietuviškų knygų pasirinki- mas.

PADĖKA A.A.

ALBERTAS PETKEVIČIUS- PETKAVAGE

staiga mirė gegužės 17 Elyria, Ohio. Jis buvo iškilmingai palaidotas gegužės 21 iš Marijos bažnyčios. Pamaldose dalyvavo 13 kunigų, parapijos mokyklos mokiniai, kunigų seminarijos klierikai, nes jo sūnus Leonardas lanko semi- nariją.

Jis buvo dvynis brolis vienuolio pranciškono Jurgio Petkevičiaus ir brolis kazimierietės seselės Margaritos Chicagoje, Ill.

Dėkojame visiems broliams ir kunigams pranciškonams, dėkojame seselėms kazimierietėms, visiems giminėms, draugams už užprašytas mišias, visas maldas, gėles.

Dėkojame visiem, kurie pareiškė užuojautas asmeni- kai ir spaudoje.

Brolis Jurgis, sesuo Margarita ir Petkevičių šeima

Pranešame, kad š.m. liepos 17 V. Vokietijoje mirė vaistinininkas

ZIGMAS BAGDONAS-BAGDONAVIČIUS,

sulaukęs 95 metų amžiaus. Nuliūdime paliko sūnūs: Jurgis Cape Code, Mass., ir Kostas Australijoje su šeimomis.

A.A.

PULK. RAIMUNDUI LIORMANUI

mirus, seseriai Irenai Kubiliūnienei ir kitiems giminėms reiškiamo nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime

LB Cape Cod apylinke

A.A.

VLADUI KOPPUI

staiga mirus, gilią užuojautą reiškiamo jo žmonai Liudvikai ir kartu liūdime

LDK Birutės Draugijos New Yorko Skyrius

A.A.

ADVOKATUI VLADUI KOPPUI

mirus, jo žmonai, poniai Liudvikai Kopplenei gilią užuojautą reiškia

Ingelevičių šeima

“Amber Holidays”

1979 M. ESKSURIJOS Į LIETUVĄ iš Bostono/New Yorko

DAR YRA VIETŲ ŠIOSE GRUPĖSE:

Rugsėjo 19 — \$829.00 (vienos savaitės)
Rugsėjo 26 — \$829.00 (vienos savaitės)
Spalio 10 — \$829.00 (vienos savaitės)
Gruodžio 19 — \$1045.00 (dviejų savaitių)

VISOS GRUPĖS aplankys KAUNĄ IR TRAKUS, bus lydimos vadovų. Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu.

GRUPĖSE VIETŲ SKAICIUS RIBOTAS — PATARTINA REGISTRUOTIS KUO ANKSČIAU.

Trans-Atlantic Travel Service, Inc.

393 West Broadway, P. O. Box 116

South Boston, Ma. 02127, Tel. (617) 268-8764

Trans-Atlantic Travel Service, Inc., vidaus ir užsienio kelionių agen- tūra, jau nuo 1960 metų SEKMINGAI organizuoja visą eilę ekskursijų į LIETUVĄ ir į kitas pasaulio šalis.

Įstaigai vadovauja: ALDONA ADOMONIS IR ALBINA RUDZIŪNAS. Prices are based on double occupancy and are subject to changes and/or Government approval.

VITAS TRAVEL SERVICE

94-10 JAMAICA AVENUE
WOODHAVEN, N.Y. 11421

(212) 847-5522

1979 M. ESKSURIJOS Į LIETUVĄ

VIENOS SAVAITĖS:	Is Bostono ar New Yorko	Is Chicagos
Gegužės 14 ir 21 d.	\$850.00	\$980.00
Birželio 11 d. — Išparduota		
Liepos 9, BIRŽELIO 18	\$875.00	\$1010.00
Rugs. 20, Rugs. 3 ir 10	\$875.00	\$1010.00
Rugs. 17	\$850.00	\$980.00

1 naktis Maskvoje, 5 naktys Vilniuje, 1 naktis Maskvoje

DVIEJŲ SAVAITIŲ:

Birželio 25, Liepos 16, Rugsėjo 6	\$1200.00	\$1330.00
2 naktys Maskvoj, 5 naktys Vilniuje, 3 naktys Rygoje, 3 naktys Leningrade, 2 naktys Helsinke		

Liepos 2	\$1375.00	\$1500.00
2 naktys Maskvoj, 5 naktys Vilniuje, 1 naktis Maskvoje, 5 naktys Romoje		

Liepos 23	\$1400.00	\$1530.00
2 naktys Maskvoj, 5 naktys Vilniuje, 1 naktis Maskvoje, 2 naktys Lucerne, 2 naktys Mūnche, 1 naktis Baden-Baden, 1 naktis Zūriche		

Rugsėjo 14	\$1375.00	\$1500.00
1 naktis Maskvoje, 5 naktys Vilniuje, 1 naktis Maskvoje, 6 naktys Paryžiuje		

Visas grupes lydės patyrę vadovai. Įskaitoma ekskursijos į Kauną ir Trakus, ir vizų mokesčiai. Kainos asmeniui, dviese kambaryje (are subject to changes and/or government approval). Vienam kambaryje 1 savaitel reikis primokėti \$100.00; 2 savaitėms — \$175.00.

Kainos apskaičiuotos 30-čiai ar daugiau keleivių.

DARBININKAS

NEW YORK

Redakcija (212) 827-1352
 Administr. (212) 827-1351
 Spaustuvė (212) 827-1350
 Vienuolynas .. (212) 235-5962
 K. Ž. salė (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
 BROOKLYN, N.Y. 11207

Pranciškonų vasarvietėje Kennebunkporte ateitininkų sen-draugių stovykla su įdomia pro-grama bus rugpiūčio 11-19 die-nomis. Dar yra laisvų vietų. Skambinti: 207 967-2011.

Antanas Masionis, rytų apy-gardos lietuviškų mokyklų in-spektorius, vadovavo mokytojų savaitėje Kennebunkporte. Ten jis buvo sūrigęs, buvo ištiktas lengvo širdies priepuolio, ir buvo paguldytas į ligoninę.

Pavergtų Tautų savaitės proga New Yorko miesto burmistras Edward I. Koch. paskelbė Captive Nations Week. Prokla-macijoje pasisakoma prieš tota-listines valstybes ir už tautų laisvę, už demokratiją.

Suffolk County lietuvių pilie-čių klubas liepos 29 rengia savo metinį pikniką Church of the Resurrection parke, kampas Edgewater Ave. ir Mayflower Ave., Smithtown, L.I. Vienas blokas nuo geležinkelio stoties. Visi Long Islando lietuviai kvie-čiami dalyvauti. Piknikas bus bet kokiam orui esant, nes parke yra didelė salė. Pikniko pradžia 1 v. popiet. Klubo pirmininku dabar yra B. Čeponis.

Leonardas Emontas, Londono, Ont., lietuviškos mokyklos vedėjas, ir Vitalis Matulaitis iš Toronto, palydėti Antano Matu-laičio, lankėsi Darbininko ad-ministracijoje ir Kultūros Židi-nyje, susipažino su spaustuve, su A. Galdiko galerija. L. Eman-tas dalyvavo mokytojų savaitėje Kennebunkporte. Iš ten grįž-damas ir buvo sustojęs New Yorkas.

Sportinė stovykla, pirmoji vi-soje Amerikoje, pradėjo veikti Marianapolyje, Thompson, Conn. Suvažiuo 30 vaikų, dau-giausia yra iš New Yorko. At-vyko ir iš kitų N. Anglijos vie-tų. Visą laiką stovyklautojai žais krepšinį, juos mokys pasam-dyti instruktoriai. Stovyklą su-rengė New Yorko Lietuvių Atle-tų Klubas.

A.a. V. Koppo mirties proga Darbininkui paaukojo po 10 dol. K. Bačasauskas ir H. Januškevi-čius. Velionis ilgus metus dirbo Darbininko administraci-joje. Velionio našlei Liudvikai ir jos dukrai Natalijai reiškiamė gilią užuojautą, o aukotojams — padėka Darbininko administra-cija.

Juozaфина Galminienė, Ro-muvos knygyno savininkė, lie-pos 29 švenčia savo 80 metų sukaktį. Sveikiname!

Iš jaunimo kongreso sveiki-nimus Darbininko redakcijai at-siuntė Ramutė Kemežaitė, Da-rius Venclauskas, kongreso da-lyvė ir LJS Waterburio skyriaus atstovas. Atvirukas išsiųstas iš Anglijos.

Vaistininko Jono Makauskio 10 metų mirties metinių proga mišios buvo aukojamos liepos 25 pranciškonų vienuolyno kop-lyčioje. Mišias užprašė velionio našlė S. Makauskienė, gyvenan-ti Somerset, N.J.

Henrikas ir Sofija Kačinskai liepos 29 išvyksta į Sunny Hills, Fla. Naujas jų adresas: 188 Sun-ny Hills Blvd., Sunnt Hills — Chipley, Fla. 32428

Vliko raštinė ir Eltos Infor-macijos Centras nuo rugpiūčio 1 perkeliama į Washington, DC. Naujas adresas: Elta Infor-mation Service, 1611 Connec-tituc Ave., N.W. Suite 2, Wash-ington, D.C. 20009.

Tiv. Viktoras Gidžiūnas, OFM, atsidėjęs rašo studiją apie pranciškoną Jurgį Pabrėžą, gar-sų pamokslininką, gydytoją ir botaniką, gyvenusį praeito am-žiaus pradžioje.

Kultūros Židinio kieme pra-eitą savaitę pradėtas statyti ad-ministracijos namas. Jis stato-mas prie kairinio garažo ir namo. Jau išlieti pamatai ir mūrijamos sienos. Statoma iš tos pačios medžiagos, kaip ir K. Židinys. Siame name bus administracijos raštinė ir butas pačiam admi-nistratoriui.

Juozas Sodaitis padovanojo Kultūros Židinio A. Maceikos vardo bibliotekai nemažai kny-gų. Bibliotekos administracija jam už tai dėkoja. Pats Juozas Sodaitis, iki šiol gyvenęs Union N.J., persikėlė gyventi į Floridą.

— Jaunimo stovyklai, kurią rengia Amerikos rytinio pakraš-čio ateitininkai, yra sutikę va-dovauti šie asmenys: Jūratė Kro-kytė-Stirbienė — komendantė, Rytas Vilgalys — vyr. berniukų vadovas, Dalia Sakaitė — vyr. mergaičių vadovė, Danutė Nor-vilaitė — programos koordinato-rė, Aušra Kananavičiūtė — li-teratūros programos vedėja, Kristina Mališaitė — sporto vadovė, Tomas Gimius — ideolo-gijos programos vadovas. Pagal-bininkai: Vidmantas Rukšys, Ri-tonė Ivaškaitė. Jaunučių ir su-augusių programą tvarko ir jiems vadovauja A. Skrupske-lienė ir G. Janušienė.

— Jaunimo stovykla, rengia-ma rytinio pakraščio ateitininkų, įvyks rugpiūčio 12-25 Neringos stovyklavietėje. Priimama jau-nimas 7-19 metų amžiaus. Registracijos reikalais kreopstis į D. Norvilaitę, 19 Chestnut St., Brooklyn, N.Y. 11208. Tel. (212) 827-2629.

Parduodamas namas arti Grand Central Parkway Jamai-coje. Namas gerame stovyje, di-delis daržas. Skambinti vakarais 523-3641, šeštadieniais ir sekmadieniais — visą dieną.

HOUSE FOR SALE
Woodhaven North
 One family 10 room, 1 1/2 modern bath, detached 40 x 120, 1 car garage, private driveway, half brick half shingle, new gas heating system, \$77,000. Ohlert-Ruggiere Tel. 847-2323.

Knygnešiai nešė knygas slapta į Lietuvą, buvo rusų val-džios persekiojami, tremiami į Sibirą. Mūsų dabar niekas ne-persekioja už lietuvišką raštą, tad parsineškime daugiau kny-gų į savo namus. Pirkime nau-jus lietuviškus leidinius!

Prel: J. Balkūnas Tautos Fondo susirinkime

Prel. Jonas Balkūnas dabarti-niu laiku gyvena Floridoje, tačiau nepamiršta ir plačiojo New Yorko lietuvių. Pereitą ru-denį jį matėme savo tarpe, o dabar buvo labai malonu visiems Tautos Fondo valdybos nariam turėti jį savo susirinkime.

Tautos Fondo valdyba jaučia prelato buvimą, jaučia jo pagal-bą savo darbuose. Fondo paskir-tis jam yra gerai suprantama: gautomis aukomis Fondas remia Vliko darbus ir veiklą. O juk Vlikas kalba pavergtos tautos vardu, palaikydamas artimus ry-šius su Lietuvos diplomatinė tarnyba, Pasaulio Lietuvių Bendruomene, Amerikos Lietu-vių Taryba ir kitomis lietuvių įstaigomis plačiame pasaulyje.

Nežiūrint New Yorko karštų vasaros dienų, savo patirtim vi-suomeninėj veikloj prel. Balkū-nas dalinosi su valdybos na-riais, kartais patardamas, kar-tais paabejodamas ar pritarda-mas. Žiūrėdami į jo vėsus veid-ą, jo sidabru pasipuošusius plaukus, valdybos nariai negalė-jo nė pagalvoti apie vasaros karščius ar atidėjamą veiklos rudenį. "Reikia visiems drauge dirbti Lietuvai", kartoj-o jis.

Dalyvė

100 METŲ SUKAKTIS

Spalio 21 sueina 100 metų, kaip Tomas Edisonas išrado pir-mąją elektros lemputę. Elektra jau buvo žinoma, jau buvo varto-jama telegrafe. Didysis Ameri-kos isradėjas Tomas Edisonas sugalvojo, kaip ją pritaikyti prak-tiškai. Jis ir padarė pirmą elekt-ros lemputę ir ją įžiebė.

Tai buvo vienas iš didžiausių šio šimtmečio išradimų. Elektra taip paplito, kad dabar turbūt nėra pasaulyje kampo, kur ne-būtų elektros šviesos.

Pirmą kartą gatvių apšvieti-mui buvo panaudota 1882, ap-šviesta New Yorko senamies-čio dalis.

Lietuvoje pirmiausia elektra pasirodė Kaune. Jau 1899 Kau-nas turėjo savo elektrą.

APIPLĖŠĖ

Liepos pradžioje buvo smar-kiai apvokta ir apiplėšta Lat-vijos pasiuntinybė Washingtone, D.C. Išnešti brangūs kilimai, pa-veislai ir kiti vertingi daiktai. Pasiuntinybės archyvo nelietė.

Juoza Kapočių, Liet. Enciklo-pedijos leidėja, apiplėšė vagys, įplindę į jo butą. Pavogė nema-žai vertingų ir brangių daiktų, taip pat pavogė ir pagamintą fil-mą apie enciklopedijos leidimą, jos redaktorius.

— Įkurta lietuvių numizmati-kų draugija. Nariai kviečiami iš visos Amerikos. Draugijos cent-ras yra Baltimorėje. Pirmininku yra Robert J. Douchis. Draugi-jos adresas — Lithuanian Nu-mismatic Association, P.O. Box 612, Columbia, Maryland.

PRANCIŠKONŲ VASARVIETĖ KENNEBUNKPORTE

Pranciškonai visus lietuvius kviečia atstogauti savo vasar-vietėje, Kennebunkporte. Čia ideali vieta ir fiziniam, ir dvasi-niam poilsiui. Pavargusius nuo darbo jėgas stiprina didinga Maino gamta — jūra, miškai, ty-ras oras, o taip pat geras maist-as, patogūs kambariai. Dvasiai atgaivos teikia meniška aplin-ka — monumentinės skulptū-ros lauke, nuostabaus grožio koplyčia, dailės parodos, kon-certai, literatūros vakarai, pa-skaitos. Pranciškonų vasar-vietė JAV ir Kanados lietuviams yra tapusi visokeriopo poilsio vieta karštais vasaros mė-nesiais.

Atstogavimo sezonas prasi-deda birželio 30 ir baigiasi rug-sėjo 3. Informacijų ir rezerva-cijų reikalais kreipiamasi šiuo adresu: Franciscan Guest House, Kennebunkport, ME 04046. Tel. 207 967-2011.

Kačinskų išleistuvėse kalba dail. V.K. Jonynas. Prie stalo sėdi Henrikas ir Sofija Kačinskai. Nuotr. V. Maželio

Kačinskų išleistuvės

Liepos 20, penktadienį, 8 v.v. Kultūros Židinio mažojo salėn susirinko apie 80 išleisti Sofi-jos ir Henriko Kačinskų, kurie išvyksta į Sunny Hills, Fla. Išleistuvės rengė Laisvės Žibu-rio radijo klubas, jam talkino tie patys, kurie klubui padeda surengti ir kitus renginius.

Prie apskritų stalų susėdo kaip kam buvo patogiau. Vakaro programą pradėjo ir jai vado-vavo pats Romas Kezys, suras-damas taiklų žodį, įpindamas ir sąmojo, greitai susivokda-mas, ką paklausti ir ką atsaky-ti, kad dialogas būtų gyvesnis.

Apie Sofiją

Išryškines vakaronės priežas-tį, jis pakvietė Paulių Jurkų pakalbėti apie išvykstančius. Kalbėtojas trumpai prisiminė ponios Sofijos veiklą, kaip ji sumaniai mezgė, kūrė įvairius drabužius, kaip buvo surengusi net parodą, šiemet dalyvavo Balfio madų parodoje. Labai nuoširdžiai ir aktyviai reiškėsi Laisvės Žiburio radijo klube, talkino visiems renginiams.

Apie Henriką

Sustojęs ties Henriku Kač-insku, P. Jurkus prisiminė, kad jis jau 1918 buvo mokytojas Žemaitijoje. Mokytojavo ketve-rius metus, o paskui išėjo į dramos studiją Kaune. Dirbo Vilkolakio teatre, paskui metus buvo mūitinės tarnautoju Klaipėdoje, grįžo į Kauno teatrą ir ten pradėjo pasižymėti kaip geras aktorius. Paskui išvyko į Klaipėdą, iš Klaipėdos grįžo į Kauną, persikėlė į Vilnių, iš kur 1944 pasitraukė iš Lietu-vos.

Vokietijoje dirbo su Augsbur-go, Detmoldo ir vėl su Augsbur-go grupėmis. Į Ameriką at-vyko 1949. Pirmą sustojo Bos-tone, paskui persikėlė į New Yorką. Daugiausia laiko atidavė New Yorkui, labai dažnai pasi-rodydamas įvairiuose renginiuo-se, skaitydamas įvairius tekstus. Jis su dailiuoju skaitymu su-artino rašytoją su visuomene.

Dabar išvyksta poilsiauti į Sunny Hills. Ir kalbėtojas pa-linkėjo, kad ten jis parašytų savo prisiminimus, kurie būtų

Ekskursija į Kennebunkport, Maine

Tradicinė rudens ekskursija autobusu pas T. Pranciškonus įvyks rugsėjo 1, 2, 3.

Autobusas išeina nuo Kultū-ras Židinio, 341 Highland Blvd., Brooklynne, rugsėjo 1 d., 9 val. ryto ir pakeliui sustos prie Ša-linskienės šermentinės 84-02 Ja-maica Ave., Woodhavene. Grįž-tama rugsėjo 3 vakare.

Kelionė, nakvynė ir 5 kartus valgis — asmeniui 75 dol. Ke-lionės reikalais skambinti T. Petru (212) 827-1351, Marytei Šalinskienėi 296-2244. Gautas patogus autobusas. Anksčiau už-siregistravę gali pasirinkti vie-tas.

Daug lietuviškų plokštelių turi Darbininko administracija. Skambink 827-1351 ir prašyk, kad plokštes atslųstų į na-mus.

lyg lietuviškojo teatro istorija.

Valgoma

Toliau buvo valgoma. Val-gius atsinešė kiekvienas pats nuo bendro stalo. Užkandus bu-vo trumpos atsisveikinimo bei linkėjimo kalbos. Pirmas kal-bėjo LB New Jersey apygardos pirmininkas Kazys Jankūnas, pa-brėždamas, kad Henrikas Kač-inskas, netekęs scenos, čia reiškėsi su mėgėjais, neatsisakė su jais dirbti, neatsisakė skaityti ar deklamuoti.

Atsisveikinimo kalbos

Kun. V. Pikturna kalbėjo An-gelų Karalienės parapijos var-du. Muzikas Vytautas Strolia — Bostono studijos mokinių vardu. Aktorius Vitalis Žukauskas prisiminė bendro darbo metus, pa-linkėjo parašyti prisiminimus. Šiaip savo kalboje jis panaudojo daug juokingų frazių, paly-ginimų, linkėjimų. Perkūno cho-ro vardu atsisveikino dirigentas Vytautas Daugirdas. Kėstu-tis Miklas prisiminė, kaip Vil-niuje lankė jo studiją. Dail. V.K. Jonynas prisiminė jo dar-bus. Balfio 100-jo skyriaus var-du atsisveikino Janina Gerdvi-lienė, padėkodama p. Sofijai už talką. Julius Veblaitis pri-siminė Vilniaus laikus, atsisvei-kino savo ir žmonos vardu. Ta-das Alinskas kalbėjo New Yorko studijos vardu.

Visi atsisveikino, o Vytautas Beleckas, vienas iš Sunny Hills organizatorių, pasveikino juos atvykstančius pas juos gy-venti. Laisvės Žiburio radijo klubo vardu atsisveikindamas klubo pirmininkas Antanas Dir-žys iškėlė jo aktorišką didybę Kauno teatre.

Dabar buvo pakelti šampano stiklai ir sugiedota ilgiausių metų.

Zodelį tarė Sofija Kačinskienė, kad atėjo laikas išvažiuoti į ge-resnį klimatą ir ten pailsėti. Padėkojo visiems už išleistuvių surengimą. Ir baigė, kad jie vi-sada čia prisistatys, kai bus reikalas.

Henrikas ir Sofija Kačinskai. Nuotr. V. Maželio

Henriko Kačinsko žodis

Pradžioje jis ryškino dialogą aktoriaus su publika. Prisiminė, kaip jis čia dirbo. Dabar tas dialogas baigiasi, turi išvykti. Kvietė branginti lietuvių rašy-tojus, nes jie yra lietuviškojo žodžio puoselėtojai, sargai.

Toliau jis paskaitė Donelai-čio "Metų" Pavasario linksmy-bių ištraukas. Paskaitė su įpras-ta jam jėga ir polėkiu. Pabai-gai buvo Henriko Radausko — Vakarais, kad bus gera be jokios minties sėdėti ir tylėti.

Tada visų susirinkusiųjų var-du buvo įteikta dovana — Ado-mo Galdiko monografija su vi-sais dalyvių parašais. Įteikė Lolita Kudirkaitė.

Kavai atnešė didžiulį pyra-gą, kur buvo įrašyti linkėjimai. Pyragą paaukojo Antanina Rei-vytienė. Išvykstantiems ir pa-vieniai asmenys įteikė dovanų.

Baigus kavą, prasiėjo šokiai, pokalbiai. Grojo Vytautas Dau-girdas akordeonu. Jį pakeisdavo tai Romas Kezys, tai Vytautas Strolia. Taip visi linksminosi, šnekučiavo, vėl valgė ir gerė iki pirmos valandos nakties.

Išsiskirstė su linkėjimais iš-vykstančius čia dažnai matyti, bent didžiųjų švenčių metu. (p.j.)

APREIŠKIMO PARAPIJOS METINIS PIKNIKAS — LIETUVIŲ DIENA —

Rugpiūčio 5, sekmadienį, 1979 m.

- Plattdeutsche Park, 1132 Hempstead Turnpike, Franklin Square, L.I.
- Parkas bus atidarytas 1 val.
- Šokiams gros Joe Thomas orkestras nuo 5 iki 9 v.v.
- Įėjimas — 3 dol., studentams — 2 dol.
- Kviečiame visus atsilankyti

Parapijos kunigai

Pastaba: Mišių parke nebus

Long Island Amerikos Lietuvių Piliečių Klubas Suffolk County, Inc.,

METINIS PIKNIKAS

įvyksta liepos 29, sekmadienį, 1 val. popiet Church of the Resurrection parke, kampas Edgewater Ave. ir Mayflower Ave., Smithtown, L.I., vienas blokas nuo geležinkelio stoties. Long Island ir apylinkės lietuviai kviečiami dalyvauti.

Piknikas vyks bet kokiam orui esant. Yra didelė salė.

Klubų valdyba